

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 9.12.2020 г.
COM(2020) 791 final

2020/0350 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1862 за създаването, функционирането и използването на Шенгенската информационна система (ШИС) в областта на полицейското сътрудничество и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси във връзка с въвеждането на сигнали от Европол

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Престъпността и тероризмът действат отвъд националните граници, тъй като престъпниците и терористите се възползват от предимствата, произтичащи от глобализацията и мобилността. По тази причина информацията, която трети държави споделят с ЕС относно престъпната и терористичната дейност, придобива все по-голямо значение за вътрешната сигурност на ЕС — както на външната граница на ЕС, така и на територията на Съюза. Понастоящем обаче съществуват ограничения за споделянето в рамките на ЕС на информация с произход от трети държави относно лица, които са били заподозрени или осъдени за престъпления и терористични престъпления¹. По-конкретно, съществуват **ограничения за споделянето на информация с произход от трети държави със служители на първа линия в държавите членки** (полицейски и гранични служители), когато и където те се нуждаят от нея. Същото се отнася и за информацията, споделяна от международни организации с Европол.

Например този **проблем възниква в контекста на продължаващите усилия за разкриване на чуждестранни бойци терористи**. В доклада на Европол от юни 2020 г. относно положението и тенденциите, свързани с тероризма², се посочва, че макар да се счита, че много чуждестранни бойци терористи са били убити или изолирани в места за задържане или в бежански лагери в североизточна Сирия, значителен брой чуждестранни бойци терористи все още не са отчетени. Според доклада поради хаоса и липсата на информация от зоната на конфликта данните, с които разполагат държавите членки относно чуждестранните бойци терористи, са били ограничени и непроверими. По същия начин в заключенията на Съвета от юни 2020 г. относно външните действия на ЕС за предотвратяване и борба с тероризма и насилническият екстремизъм се признава, че *„чуждестранните бойци терористи ще продължат да бъдат значително общо предизвикателство за сигурността през идните години“*, като се призовава за засилено и навременно сътрудничество и обмен на информация между държавите членки, с Европол и други заинтересовани участници от ЕС³. Въпреки това информацията, която Европол въвежда в информационните си системи, по-специално резултатът от собствения си анализ на произхождащи от трети държави данни, не достига до крайните потребители по същия начин, както информацията, която държавите членки предоставят в Шенгенската информационна система (ШИС).

По оценки на Европол понастоящем **в ШИС не е въведена информация за приблизително 1000 чуждестранни бойци терористи, които не са граждани на ЕС**.

¹ В този контекст понятията „заподозрени лица и престъпници“ обхващат: а) лица, които са заподозрени в извършване или в участие в престъпление, за което Европол има компетентност, или които са осъдени за такова престъпление; б) лица, за които са налице фактически данни или основателни причини да се счита, че ще извършат престъпления, по отношение на които Европол има компетентност;

² <https://www.europol.europa.eu/activities-services/main-reports/european-union-terrorism-situation-and-trend-report-te-sat-2020>.

³ <https://www.consilium.europa.eu/bg/press/press-releases/2020/06/16/preventing-and-counteracting-terrorism-and-violent-extremism-council-adopts-conclusions-on-eu-external-action/>.

Тази информация е предоставена на Европол и на отделни държави членки от ползващи се с доверие трети държави. Като най-широко използваната база данни за обмен на информация в ЕС, ШИС предоставя в реално време на служителите на първа линия пряк достъп до сигнали за лица и вещи, включително сигнали за заподозрени лица и престъпници. При липсата на сигнали в ШИС относно тези 1000 на брой чуждестранни бойци терористи, които не са граждани на ЕС, съществува риск те да не бъдат идентифицирани от граничните служители при влизане в ЕС или от полицейските служители при проверки на територията на ЕС. Това представлява значителен пропуск по отношение на сигурността.

В тази връзка в заключенията на Съвета от юни 2018 г. относно засилването на сътрудничеството и използването на ШИС за справяне с лица, участващи в тероризъм или свързани с тероризъм дейности, се припомня необходимостта от предприемане на *„необходимото, за да може информацията относно чуждестранните бойци терористи последователно и системно да се въвежда в европейските системи и платформи“*⁴. Съветът посочва *„тристепенен подход за обмен на информация по отношение на чуждестранните бойци терористи чрез оптимално и съгласувано използване на данните на ШИС и Европол, които Европол обработва за кръстосани проверки и за анализ в съответните проекти за анализ“*. **Държавите членки обаче не винаги могат да въвеждат информация от трети държави или международни организации относно чуждестранни бойци терористи в ШИС**, така че да я предоставят на разположение на служителите на първа линия в други държави членки. Първо, някои трети държави споделят данни за заподозрени лица и престъпници само с Европол и евентуално с някои държави членки. Второ, дори ако дадена държава членка получи информация за заподозрени лица и престъпници направо от третата държава или чрез Европол, тя може да не е в състояние да подаде сигнал за засегнатото лице поради ограничения в националното право (напр. необходимостта да се установи връзка с националната юрисдикция). Трето, държавата членка може да не разполага със средства, за да анализира и провери в достатъчна степен получената информация. Това води до разминаване между информацията за заподозрените лица и престъпниците, която трети държави предоставят на Европол и държавите членки, и достъпността на такава информация за служителите на първа линия, когато и където те се нуждаят от нея.

Що се отнася до **евентуалното решение на равнище ЕС**, широко признато е, че **Европол** разполага с ценна информация относно заподозрени лица и престъпници, която е получила от трети държави и международни организации. След като Европол анализира информацията, която е получила от трети държави и международни организации относно заподозрени лица и престъпници, включително като я сравни с информацията, с която вече разполага в своите бази данни, за да потвърди точността на информацията и да я допълни с други данни, Европол трябва да предостави резултата от своя анализ на всички държави членки. За тази цел Европол използва информационните си системи, за да предостави на разположение на държавите членки анализ на информацията, получена от трети държави, относно заподозрени лица и престъпници. Европол ще въвежда също така получената от трети държави информация в списъка за наблюдение на Европейската система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS) за граждани на трети държави, освободени от изискването да притежават виза при преминаване на външните граници на ЕС⁵.

⁴

<https://www.consilium.europa.eu/media/36284/st09680-en18.pdf>.

⁵

Регламент (ЕС) 2018/1240.

Списъкът за наблюдение ще помогне на държавите членки да преценят дали дадено лице, което кандидатства за разрешение за пътуване, представлява риск за сигурността.

Европол обаче не е в състояние да предоставя пряко и в реално време на служителите на първа линия в държавите членки информацията, с която разполага, относно заподозрени лица и престъпници. Служителите на първа линия нямат непосредствен достъп до информационните системи на Европол или до данните, въведени от Европол в списъка за наблюдение на ETIAS. Информационните системи на Европол подпомагат работата на следователите, служителите на криминалното разузнаване и анализаторите в държавите членки. Въпреки че всяка държава членка решава кои компетентни национални органи имат право да си сътрудничат пряко с Европол⁶, обикновено служителите на първа линия нямат възможност за достъп до информационните системи на Европол.

Въпреки че Европол може да проверява лица в ШИС, а от март 2021 г. ще бъде информирана за съответствия по свързани с тероризъм сигнали, подадени от други държави членки, Европол не е в състояние да подава сигнали в ШИС, която е най-широко използваната база данни за обмен на информация в ЕС, пряко достъпна за граничните и полицейските служители. Следователно информацията с произход от трети държави относно заподозрени лица и престъпници, с която Европол разполага, може да не достигне до крайните потребители на национално равнище, когато и където те се нуждаят от нея. Това включва анализа, извършван от Европол, на данните, получени от трети държави и международни организации, относно чуждестранните бойци терористи, но също и относно лицата, замесени в организирана престъпност (напр. трафик на наркотици) или тежки престъпления (напр. сексуално насилие над деца).

Съобразно с различията в целите на информационните системи на Европол и ШИС, има голяма разлика в обхвата на тези системи.

	Информационна система на Европол	Шенгенска информационна система
Ползватели	8 587 ползватели (в края на 2019 г.)	Всеки служител на първа линия в държавите членки ⁷ (гранични и полицейски служители)
Брой справки (през 2019 г.)⁸	5,4 милиона	6,6 милиона

За да се преодолее този пропуск по отношение на сигурността, **целта на настоящото предложение е да се създаде нова категория сигнали специално за Европол**, за да

⁶ Член 7, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 2016/794.

⁷ 25 държави членки участват в Шенгенската информационна система (Австрия, Белгия, България, Хърватия, Чешката република, Дания, Естония, Финландия, Франция, Германия, Гърция, Унгария, Италия, Латвия, Литва, Люксембург, Малта, Нидерландия, Полша, Португалия, Румъния, Словакия, Словения, Испания и Швеция). Ирландия и Кипър са в процес на свързване към системата през 2021 г. Четири асоциирани към Шенген държави са свързани към системата (Исландия, Лихтенщайн, Норвегия и Швейцария). Европол, екипи, сформирани от Европейската агенция за гранична и брегова охрана, и Агенцията на ЕС за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие Евроюст имат достъп до специфични части от системата, но не могат да подават сигнали в нея.

⁸ За Шенгенската информационна система таблицата показва всички справки, извършени през 2019 г. от всички потребители, които имат достъп до системата. Когато правят справки в Шенгенската информационна система, потребителите проверяват данни спрямо сигналите, до които имат достъп (което невинаги включва сигнали на правоприлагащите органи).

се предоставя информация пряко и в реално време на служителите на първа линия. За тази цел е необходимо да бъдат изменени както Регламент (ЕС) 2016/794 относно Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол)⁹, така и Регламент (ЕС) 2018/1862 за създаването, функционирането и използването на Шенгенската информационна система (ШИС) в областта на полицейското сътрудничество и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси¹⁰. Поради променливата геометрия, налагаща в тези два регламента да участват различни държави членки, измененията са представени в две отделни, но логически свързани предложения.

Настоящото предложение се отнася до изменението на Регламент (ЕС) 2018/1862. Целта на предложението е да се разреши на **Европол да издава „информационни сигнали“** относно заподозрени лица и престъпници като нова категория сигнали в ШИС, които да се използват изключително от Европол в конкретни и ясно определени случаи и обстоятелства. Това е важна промяна на парадигмата за ШИС, тъй като досега само държавите членки можеха да въвеждат, актуализират и заличават данни в ШИС, а Европол разполагаше с достъп само за четене, обхващащ всички категории сигнали. Европол ще може да подава сигнали въз основа на **своя анализ на произхождаща от трети държави информация или информация от международни организации** в кръга на престъпленията, попадащи в обхвата на правомощията на Европол, и само за граждани на трети държави, които не се ползват от права на свободно движение.

Целта на новата категория сигнали е в случай на намерено съответствие сигналът да информира служителя на първа линия, че въпросното лице е заподозряно в участие в престъпление, попадащо в компетентността на Европол. Като действие, което трябва да бъде предприето, в Европол ще се докладва за факта, че лицето е било локализирано, и за мястото, времето и причината за проверката (чрез националното бюро SIRENE). Извън това докладване няма да има допълнително задължение за държавата членка, в която е намерено съответствието. Въпреки това държавата членка, изпълняваща сигнала, ще може да определя за всеки отделен случай, включително въз основа на общата информация, получена от Европол, дали са необходими допълнителни мерки по отношение на лицето съгласно националното право и по преценка на тази държава членка.

Тъй като обменът на информация от трети държави или международни организации относно заподозрени лица и престъпници включва обработването на лични данни, оценката на вариантите на политиката за справяне с установения проблем **изцяло отчита задължението за зачитане на основните права, и по-специално правото на защита на личните данни.**

⁹ Регламент (ЕС) 2016/794 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол) и за замяна и отмяна на решения 2009/371/ПВР, 2009/934/ПВР, 2009/935/ПВР, 2009/936/ПВР и 2009/968/ПВР на Съвета (*ОВ L 135, 24.5.2016 г., стр. 53*).

¹⁰ Регламент (ЕС) 2018/1862 на Европейския парламент и на Съвета от 28 ноември 2018 г. за създаването, функционирането и използването на Шенгенската информационна система (ШИС) в областта на полицейското сътрудничество и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, за изменение и отмяна на Решение 2007/533/ПВР на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1986/2006 на Европейския парламент и на Съвета и Решение 2010/261/ЕС на Комисията (*ОВ L 312, 7.12.2018 г., стр. 56*).

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката и с други политики на Съюза**

Настоящото предложение е тясно свързано с други политики на Съюза и ги допълва, а именно:

- (1) вътрешна сигурност, по-специално пакетът от мерки за борба с тероризма, който е част от настоящото предложение;
- (2) защита на данните, доколкото настоящото предложение гарантира защитата на основните права на лицата, чиито лични данни се обработват в ШИС;
- (3) външните политики на Съюза, по-специално работата на делегациите на ЕС и политиката за борба с тероризма/сигурността в трети държави.

Настоящото предложение е също така тясно свързано със съществуващото законодателство на Съюза и го допълва, а именно:

- (1) относно Европол, доколкото настоящото предложение предоставя на Европол допълнителни права да обработва и обменя данни в ШИС в рамките на своя мандат;
- (2) относно управлението на външните граници: предложението допълва принципа в Кодекса на шенгенските граници¹¹ за извършване на системни проверки в съответните бази данни на всички пътници при влизане и излизане в Шенгенското пространство, установен в отговор на явлението чуждестранни бойци терористи;
- (3) относно Европейската система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS), която предвижда цялостна оценка на сигурността, включително проверка в ШИС, на граждани на трети държави, които възнамеряват да пътуват до ЕС;
- (4) относно Визовата информационна система (ВИС)¹², включително справка в ШИС на граждани на трети държави, които кандидатстват за виза.

Освен това предложението включва допълнителни изменения на Регламент (ЕС) 2018/1862 с цел привеждане в съответствие на неговите разпоредби относно защитата на данните, по-специално правото на достъп, коригиране на неточни данни и заличаване на неправомерно съхранявани данни, средства за правна защита и отговорност с Регламент (ЕС) 2016/794 и Регламент (ЕС) 2018/1725, доколкото това привеждане в съответствие е необходимо поради новата категория сигнали, която ще бъде въведена от Европол.

На последно място, вследствие на настоящото предложение ще трябва да се направи оценка на законодателството на Съюза за ETIAS и ВИС, за да се определи дали да се включи, като част от предварителната оценка на сигурността, новата категория сигнали в ШИС в рамките на автоматизираното обработване, извършвано от ETIAS и ВИС. На този етап не е възможно да се извърши тази оценка, тъй като понастоящем в

¹¹ Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. относно Кодекс на Съюза за режима на движение на лица през границите (Кодекс на шенгенските граници) (ОВ L 77, 23.3.2016 г., стр. 1).

¹² Регламент (ЕО) № 767/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. относно Визовата информационна система (ВИС) и обмяна на данни между държави-членки относно визите за краткосрочно пребиваване (Регламент за ВИС) (ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр.60—81).

Европейския парламент и Съвета се водят преговори по регламентите за ETIAS и ВИС. Комисията ще представи последващи изменения за всеки от тези инструменти след приключването на преговорите.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

С настоящото предложение се изменя Регламент (ЕС) 2018/1862 и като правно основание се използва едно от неговите правни основания, а именно член 88, параграф 2, буква а) от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). Член 88 от ДФЕС се отнася до мандата на Европол, а параграф 2, буква а) от този член се отнася конкретно до събирането, съхранението, обработката, анализа и обмена на информация, по-специално информацията, предадена от органите на държавите членки или от трети държави или организации.

• Променлива геометрия

Настоящото предложение се основава на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, свързани с полицейското сътрудничество и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси. Следователно трябва да се вземат предвид описаните по-долу последици във връзка с различните протоколи и споразумения с асоциираните държави:

Дания: В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Дания няма да участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане. Доколкото настоящият регламент ще представлява развитие на достиженията на правото от Шенген, в срок от шест месеца след вземането на решение от Съвета относно настоящия регламент Дания взема решение, в съответствие с член 4 от посочения протокол, дали да го въведе в националното си право.

Ирландия: Ирландия участва в настоящия регламент в съответствие с член 5, параграф 1 от Протокол № 19, приложен към ДЕС и към ДФЕС, и с член 6, параграф 2 от Решение 2002/192/ЕО¹³ на Съвета и Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1745 на Съвета¹⁴.

Исландия и Норвегия: Настоящият регламент ще представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението, сключено от Съвета на Европейския съюз, от една страна, и Република Исландия и Кралство Норвегия, от друга страна, за асоциирането на последните в процеса на изпълнение, прилагане и развитие на достиженията на правото от Шенген¹⁵, които попадат в областта, посочена в член 1, буква ж) от Решение 1999/437/ЕО на Съвета¹⁶.

¹³ Решение 2002/192/ЕО на Съвета от 28 февруари 2002 г. относно искането на Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 64, 7.3.2002 г., стр. 20).

¹⁴ Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1745 на Съвета от 18 ноември 2020 г. относно привеждането в действие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген в областта на защитата на личните данни и относно временното привеждане в действие на някои разпоредби на достиженията на правото от Шенген в Ирландия (ОВ L 393, 23.11.2020 г., стр. 3).

¹⁵ ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 36.

¹⁶ Решение 1999/437/ЕО на Съвета от 17 май 1999 г. относно определени условия по прилагането на Споразумението между Европейския съюз и Република Исландия и Кралство Норвегия за

Швейцария: настоящият регламент ще представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген¹⁷, които попадат в областта, посочена в член 1, буква ж) от Решение 1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2008/149/ПВР на Съвета¹⁸.

Лихтенщайн: настоящият регламент ще представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген¹⁹, които попадат в областта, посочена в член 1, буква ж) от Решение 1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2011/349/ЕС на Съвета²⁰.

България и Румъния: настоящият регламент ще представлява акт, който се основава на достиженията на правото от Шенген или по друг начин е свързан с тях по смисъла на член 4, параграф 2 от Акта за присъединяване от 2005 г. и следва да се тълкува във връзка с решения 2010/365/ЕС²¹ и (ЕС) 2018/934 на Съвета²².

Хърватия: настоящият регламент ще представлява акт, който се основава на достиженията на правото от Шенген или по друг начин е свързан с тях по смисъла на член 4, параграф 2 от Акта за присъединяване от 2011 г. и следва да се тълкува във връзка с Решение (ЕС) 2017/733 на Съвета²³.

асоцииране на тези две държави при изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 31).

¹⁷ ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 52.

¹⁸ Решение 2008/149/ПВР на Съвета от 28 януари 2008 г. за сключване от името на Европейския съюз на Споразумение между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария за асоцииране на Конфедерация Швейцария към въвеждането, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 50).

¹⁹ ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 21.

²⁰ Решение 2011/349/ЕС на Съвета от 7 март 2011 г. за сключване от името на Европейския съюз на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, по отношение по-специално на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси и полицейското сътрудничество (ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 1).

²¹ Решение 2010/365/ЕС на Съвета от 29 юни 2010 г. относно прилагането на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген във връзка с Шенгенската информационна система в Република България и в Румъния (ОВ L 166, 1.7.2010 г., стр. 17);

²² Решение (ЕС) 2018/934 на Съвета от 25 юни 2018 г. относно привеждането в действие на оставащите разпоредби от достиженията на правото от Шенген, свързани с Шенгенската информационна система, в Република България и в Румъния (ОВ L 165, 2.7.2018 г., стр. 37).

²³ Решение (ЕС) 2017/733 на Съвета от 25 април 2017 г. относно прилагането на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген във връзка с Шенгенската информационна система в Република Хърватия (ОВ L 108, 26.4.2017 г., стр. 31).

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Съгласно принципа на субсидиарност, посочени в член 5, параграф 3 от ДЕС, действие на равнището на ЕС се предприема само когато предвидените цели не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки самостоятелно и следователно, поради обхвата или последиците на предложеното действие, могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на ЕС.

Чрез настоящото предложение ще се развива и надгражда съществуващата ШИС, която функционира от 1995 г. насам. На 9 април 2013 г. първоначалната междуправителствена рамка бе заменена от инструменти на Съюза [Регламент (ЕО) № 1987/2006 и Решение 2007/533/ПВР на Съвета]. На 28 ноември 2018 г. бяха приети три нови регламента относно ШИС: Регламент (ЕС) 2018/1860²⁴ за използването на ШИС в областта на връщането, Регламент (ЕС) 2018/1861²⁵ за използването на ШИС в областта на границите и Регламент (ЕС) 2018/1862 за използването на ШИС в областта на полицейското сътрудничество и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси. В края на 2021 г. тези регламенти ще отменят и заменят предишната правна рамка, уреждаща ШИС.

Пълен анализ на субсидиарността е извършван при предишни случаи; тази инициатива е съсредоточена върху въвеждането на нова категория сигнали, които да се въвеждат в ШИС от Европол, чрез изменение на Регламент (ЕС) 2018/1862.

Обмен на информация между държавите членки и Европол в такива обеми посредством ШИС не може да бъде постигнат чрез децентрализирани решения. Поради мащаба, въздействията и последиците на действието, настоящото предложение може да бъде постигнато по-добре на равнището на Съюза. Целите на настоящото предложение включват, наред с другото, процедурните и правните изисквания за Европол да въвежда сигнали в ШИС, както и технически изисквания за Европол за създаване на технически интерфейс, чрез който агенцията да може да въвежда, актуализира и заличава сигнали.

Ако на съществуващите свързани с ШИС ограничения не бъде обърнато внимание, има риск да бъдат пропуснати многобройните възможности да се постигнат максимална ефективност и максимална добавена стойност от ЕС, а слабите места, свързани със заплахите за сигурността, да спъват работата на компетентните органи.

- **Пропорционалност**

Съгласно принципа на пропорционалност, установен в член 5, параграф 4 от ДЕС, е необходимо естеството и интензивността на дадена мярка да съответстват на установения проблем. Всички проблеми, разгледани в настоящата инициатива, изискват по един или друг начин **подкрепа на равнище ЕС**, за да могат държавите членки да се справят ефективно с тези проблеми:

Предложената инициатива представлява изменение на ШИС по отношение на полицейското сътрудничество и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси. От гледна точка на правото на защита на личните данни, настоящото предложение е в съответствие с принципа на пропорционалност, тъй като предвижда специфични процедури и гаранции при въвеждане на сигнали от Европол, както и специални правила за заличаване на сигнали и не изисква събиране и съхраняване на данни за по-дълъг период, отколкото е абсолютно необходимо, за да може системата да

²⁴ ОВ L 312, 7.12.2018 г., стр. 1.

²⁵ ОВ L 312, 7.12.2018 г., стр. 14.

функционира и да постига целите си. Сигналите в ШИС, въведени от Европол, ще съдържат само данните, необходими за установяване на самоличността на дадено лице. Всички останали допълнителни подробности се предоставят чрез бюрата SIRENE, като така има възможност за обмен на допълнителна информация. Освен това в предложението се предвижда прилагането на всички предпазни мерки и механизми, необходими за ефективната защита на основните права на субектите на данни, по-специално защитата на личния им живот и личните им данни.

Предвидената мярка е пропорционална, тъй като не надхвърля необходимото по отношение на действията на равнище ЕС за постигане на определените цели. Сигналят, въведен от Европол, ще бъде „крайна мярка“ в случаите, когато държавите членки не са в състояние или не възнамеряват да въведат сигнали за засегнатото лице, като прибягването до тази крайна мярка е възможно само в случаите, когато въвеждането на сигнала е необходимо и пропорционално. Действията, които трябва да бъдат предприети, ще бъдат ограничени до предоставяне на информация за мястото и часа на проверката, при която е намерено съответствие със сигнала на Европол.

- **Избор на инструмент**

Предложеното преразглеждане ще бъде под формата на регламент и ще измени Регламент (ЕС) 2018/1862, за да се въведе нова категория сигнали, които да бъдат въвеждани в ШИС от Европол. Правното основание на настоящото предложение е член 88, параграф 2, буква а) от ДФЕС, който е и правното основание на изменения Регламент (ЕС) 2018/1862.

Тъй като разпоредбите трябва да бъдат задължителни и да се прилагат пряко във всички държави членки и от Европол, трябва да бъде избрана формата на регламент на Европейския парламент и на Съвета. Предложението ще доразвива съществуващата централизирана система, чрез която държавите членки си сътрудничат, а това изисква обща архитектура и задължителни оперативни правила.

Правното основание налага използването на обикновената законодателна процедура.

Освен това в предложението се предвиждат пряко приложими правила, които позволяват достъп на субектите на данни до собствените им данни и до средства за защита, без да се изискват допълнителни мерки за изпълнение в това отношение. Следователно единственият възможен правен инструмент е регламент.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Консултации със заинтересованите страни**

За да се гарантира, че общият обществен интерес е надлежно взет под внимание в подхода на Комисията за укрепване на мандата на Европол, включително задачата за въвеждане на сигнали в ШИС, службите на Комисията определиха съответните заинтересовани страни и се консултираха с тях по време на подготовката на настоящата инициатива. Службите на Комисията потърсиха мнения от широк кръг експерти по темата, национални органи, организации на гражданското общество и граждани относно техните очаквания и опасения, свързани с укрепването на капацитета на Европол за подпомагане на държавите членки за ефективно предотвратяване и разследване на престъпления.

По време на процеса на консултации службите на Комисията приложиха различни методи и форми на консултации²⁶. Те включваха:

- консултацията относно първоначалната оценка на въздействието, в която бяха потърсени мнения от всички заинтересовани страни;
- целева консултация със заинтересованите страни посредством въпросник;
- интервюта с експерти; и
- целеви тематични семинари със заинтересовани страни, насочени към експерти по темата, включително практикуващи специалисти на национално равнище. Като взеха предвид техническите аспекти и спецификите на темата, службите на Комисията се съсредоточиха върху целеви консултации, насочени към широк кръг от заинтересовани страни на национално равнище и на равнище ЕС.

Разнообразието от гледни точки се оказва ценно и в подкрепа на Комисията, за да се гарантира, че нейната инициатива отговаря на нуждите и отчита опасенията на широк кръг заинтересовани страни. Това също позволи на Комисията да събере необходими и незаменими данни, факти и мнения относно уместността, ефективността, ефикасността, съгласуваността и добавената стойност от ЕС на тази инициатива.

Предвид пандемията от COVID-19 и свързаните с нея ограничения и невъзможност за взаимодействие със съответните заинтересовани страни във физически контекст, консултациите бяха съсредоточени върху приложими алтернативи, като например онлайн проучвания, полуструктурирани телефонни интервюта, както и срещи чрез видеоконферентна връзка.

Заинтересованите страни като цяло подкрепят засилването на правния мандат на Европол за подпомагане на държавите членки в предотвратяването и борбата с тежката престъпност и тероризма.

Резултатите от дейностите по консултацията бяха включени в оценката на въздействието и подготовката на инициативата.

• **Оценка на въздействието**

В съответствие с изискванията за по-добро регулиране беше изготвена оценка на въздействието, придружаваща предложението за регламент относно Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол) за изменение на Регламент (ЕС) 2016/794. В този доклад се прави оценка на въпроса за въвеждането на нова категория сигнали в ШИС изключително за Европол, което отразява ролята и правомощията на Европол, както и необходимите гаранции.

Бяха разгледани няколко законодателни варианта на политиката. Бяха оценени подробно следните варианти на политиката:

²⁶

Следва да се отбележи, че дейностите по консултиране послужиха за събиране на информация и аргументи. Те не са проучвания, тъй като се отнасят до непредставителни извадки на заинтересованите страни или на населението като цяло и поради това не дават възможност за заключения.

- Вариант на политиката 1: предоставяне на възможност на Европол да издава сигнали за „проверки от разстояние“ в ШИС;
- Вариант на политиката 2: въвеждане на нова категория сигнали в ШИС, която да се използва изключително от Европол.

След подробна оценка на въздействието на тези варианти на политика се стигна до заключението, че предпочитаният вариант на политиката е вариант 2. Този предпочитан вариант на политиката е отразен в настоящата инициатива.

Предпочитаният вариант на политиката 2 отговаря ефективно на установените проблеми и би подобрил способността на Европол да предоставя на служителите на първа линия своя анализ на получената от трети държави информация за заподозрени лица и престъпници.

• Основни права

С настоящото предложение се добавя нова категория сигнали — която да се въвежда от Европол — към съществуваща система и следователно се надгражда върху важни и ефективни предпазни мерки, които вече съществуват. Въпреки това, тъй като системата ще обработва данни за нова цел, съществуват потенциални въздействия върху основните права на лицата. Те бяха внимателно разгледани и бяха въведени допълнителни предпазни мерки, за да се ограничи обработването на данни от Европол до строго необходимото и оперативно изискваното.

В настоящото предложение са определени ясни срокове за преглед на данните за новата категория сигнали. Периодът за преглед е определен на максимум една година, което е най-краткият период за преглед, прилаган в ШИС. Изрично се признават и предвиждат правата на физическите лица на достъп и коригиране на данни, свързани с тях, както и на искане за заличаване в съответствие с техните основни права.

Развитието и постоянната ефективност на ШИС ще допринесат за сигурността на хората в обществото.

В предложението се гарантира правото на субекта на данни на ефективни средства за правна защита за оспорване на всякакви решения, като тези средства във всички случаи включват ефективна защита пред съд или правораздавателен орган в съответствие с член 47 от Хартата на основните права.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Настоящото предложение разширява приложното поле на настоящата ШИС, като въвежда нова категория сигнали за Европол.

Финансовата обосновка, приложена към настоящото предложение, отразява промените, необходими за създаването на тази нова категория сигнали в централната ШИС от eu-LISA — агенцията на ЕС, отговаряща за управлението и разработването на централната ШИС. Въз основа на оценка на различните аспекти на работата, която се изисква от eu-LISA за централната ШИС, за предложения регламент за периода 2021—2022 г. ще бъде необходима обща сума от 1 820 000 EUR.

Предложението ще окаже въздействие и върху държавите членки, които ще трябва да актуализират своите национални системи, свързани с централната ШИС, за да могат да показват сигнала на Европол на своите крайни потребители. Разходите за

разработването на националните системи, свързани с централната ШИС, се покриват от ресурсите, с които разполагат държавите членки съгласно новата многогодишна финансова рамка за периода 2021—2027 г. за разработването и поддръжката на ШИС.

Предложението също така ще изисква Европол да създаде технически интерфейс за въвеждане, актуализиране и заличаване на данни в централната ШИС. Финансовата обосновка, приложена към предложението за изменение на регламента за Европол, обхваща разходите, свързани със създаването на този интерфейс от Европол.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

• Планове за изпълнение и механизми за мониторинг, оценка и докладване

Въз основа на Регламент (ЕС) 2018/1862 Комисията, държавите членки и eu-LISA ще извършват редовен преглед и наблюдение на използването на ШИС, за да се гарантира, че системата продължава да функционира ефективно и ефикасно.

Комисията ще бъде подпомагана от комитета SIS-SIRENE (състав „Полиция“) при изпълнението на техническите и оперативните мерки, описани в предложението, чрез изменение на съответните решения за изпълнение на Комисията.

В член 51 от Регламент (ЕС) 2018/1862 се предвижда оценката на използването на ШИС от страна на Европол, Евроюст и Европейската агенция за гранична и брегова охрана да се извършва от Комисията най-малко веднъж на всеки пет години. Тази оценка ще обхване процедурите на Европол за въвеждане на данни в ШИС. Европол ще трябва да осигури подходящи последващи действия във връзка с констатациите и препоръките, произтичащи от оценката. Доклад относно резултатите от оценката и последващите действия по нея се ще бъде изпратен на Европейския парламент и на Съвета.

Освен това в член 74, параграф 9 от Регламент (ЕС) 2018/1862 са включени разпоредби за официален и редовен процес на преглед и оценка, които ще бъдат приложими и за новата категория сигнали, въведени с настоящото изменение.

На всеки четири години от Комисията се изисква да извършва и споделя с Европейския парламент и Съвета цялостна оценка на ШИС и на обмена на информация между държавите членки. По този начин:

- ще бъде направена преценка на постигнатите резултати спрямо заложените цели;
- ще бъде направена преценка дали основната обосновка продължава да е валидна;
- ще се оцени прилагането на регламента по отношение на централната система;
- ще бъде оценена сигурността на централната система;
- ще бъдат проучени последиците за бъдещото функциониране на системата.

На всеки две години eu-LISA трябва да докладва пред Европейския парламент и Съвета относно техническото функциониране — включително сигурността — на ШИС, относно комуникационната инфраструктура, която го подкрепя, и относно двустранния и многостранния обмен на допълнителна информация между държавите членки, както и автоматизираната система за дактилоскопична идентификация.

На агенция eu-LISA е възложено и да предоставя ежедневна, месечна и годишна статистика за използването на ШИС, като така извършва непрекъснато наблюдение на системата и функционирането ѝ спрямо заложените цели.

- **Подробно разяснение на отделните разпоредби на предложението**

Предложението дава възможност на Европол да издава „информационни сигнали“ относно заподозрени лица и престъпници като нова категория сигнали в ШИС, които да се използват изключително от Европол в конкретни и ясно определени случаи и обстоятелства. Европол ще може да подава такива сигнали въз основа на своя анализ на произхождаща от трети държави информация или информация от международни организации в кръга на престъпленията, попадащи в компетентността на Европол, и само за граждани на трети държави²⁷. Тази конкретна цел ограничава обмена на информация, получена от трети държави, за заподозрени лица и престъпници.

Целта на новата категория сигнали е в случай на потвърдено съвпадение сигналът да информира служителя на първа линия, че Европол разполага с информация за лицето. По-конкретно сигналът ще информира, че Европол разполага с информация, която дава основания да се счита, че лицето възнамерява да извърши или извършва някое от престъпленията, попадащи в компетентността на Европол, или че цялостната оценка на информацията, с която разполага Европол, дава основание да се смята, че лицето може да извърши такова престъпление в бъдеще.

В предложението се определят подробни разпоредби относно процедурните изисквания, които Европол трябва да изпълни преди въвеждането на сигнал в ШИС. Тези процедурни стъпки гарантират законосъобразността на въвеждането на сигнала, както и приоритета на сигналите, въведени от държавите членки, и че всяко възражение от страна на държавите членки се взема предвид.

Първо, Европол трябва да анализира информацията, получена от трети държави или международни организации, например чрез съпоставяне с друга налична информация, да провери нейната точност и да допълни информационната картина. Ако е необходимо, Европол трябва да осъществи допълнителен обмен на информация с третата държава или международната организация. Европол трябва също така да прецени дали въвеждането на сигнала е необходимо за постигането на неговите цели, определени в Регламент (ЕС) 2016/794.

Второ, Европол трябва да провери дали в ШИС не съществува сигнал за същото лице.

Трето, Европол трябва да сподели събраната информация за засегнатото лице с всички държави членки и да проведе предварителна консултация, за да потвърди, че нито една държава членка не възнамерява да въведе сама сигнала въз основа на информацията, събрана от Европол, и че държавите членки не възражават срещу въвеждането на сигнала от Европол. Тези разпоредби гарантират, че ако дадена държава членка счита, че разполага с достатъчно информация и основания, за да изпълни изискванията на Регламент (ЕС) 2018/1862, както и националните си разпоредби, за да въведе сама сигнала, тя има възможност да го направи и този сигнал има предимство. В този случай държавите членки имат възможност да определят съответната категория сигнали, с

²⁷

В съответствие с член 36 от Регламент (ЕС) 2018/1862 това ще обхваща лица, за които има ясни признаци, че възнамеряват да извършат или извършват някое от престъпленията, за които Европол е компетентна, или лица, за които цялостната оценка (по-специално въз основа на минали престъпления) дава основания да се смята, че те могат да извършат в бъдеще едно от престъпленията, за които Европол е компетентна.

която разполагат, въз основа на Регламент (ЕС) 2018/1862 и да подадат сигнал. Държавите членки имат също така възможността да възразят срещу въвеждането на сигнал от Европол в обосновани случаи, по-специално ако националната им сигурност изисква това или когато има вероятност сигналът да представлява риск за официални или съдебни проверки, разследвания или процедури или ако получат нова информация за лицето, което е обект на сигнала, променяща оценката на случая.

С цел да се осигури наблюдение на защитата на данните от страна на Европейския надзорен орган по защита на данните, Европол следва да поддържа подробни записи във връзка с въвеждането на сигнала в ШИС и основанията за това въвеждане, които позволяват проверка на съответствието със съществени и процедурните изисквания.

И накрая, Европол трябва да информира всички държави членки за въвеждането на сигнала в ШИС чрез обмена на допълнителна информация.

Освен това в предложението се привеждат в съответствие задълженията и изискванията на Европол при въвеждане на сигнали в ШИС с тези на държавите членки, подаващи сигнали. Тези изисквания се отнасят до: категории данни, пропорционалност, минимално съдържание на данните за даден сигнал, въвеждане на биометрични данни, общи правила за обработване на данни, качество на данните в ШИС, както и правила за разграничаване между лица със сходни характеристики, злоупотреба със самоличност и връзки.

Като действие, което трябва да бъде предприето, от служителя на първа линия ще се изисква да докладва незабавно за наличието на „попадение“ на националното бюро SIRENE, което на свой ред ще се свърже с Европол. Служителят на първа линия ще докладва само, че е установено местонахождението на лицето, което е обект на сигнал, и ще посочи мястото, времето и причината за извършената проверка. Извън това задължение за докладване като непринудителна мярка, няма да има допълнително задължение за държавата членка, в която е намерено съответствието. „Информационният сигнал“ няма да налага задължение на служителите на първа линия в държавите членки да проверяват от разстояние лицето, за което е подаден сигнал, нито да събират набор от подробна информация, ако го локализируют на външната граница или на територията на ЕС. Вместо това държавата членка, изпълняваща сигнала, ще може да определя за всеки отделен случай, включително въз основа на общата информация, получена от Европол, дали са необходими допълнителни мерки по отношение на съответното лице. Такива допълнителни мерки ще се предприемат съгласно националното право и при пълна свобода на преценка на държавата членка.

Подобно на други категории сигнали, в предложението се определя срокът за преразглеждане на сигналите, въведени от Европол, както и правилата за заличаване, специфични за този вид сигнали. Като общо правило сигналът следва да се съхранява само за времето, необходимо за постигане на целта, за която е въведен. Сигнал, въведен от Европол в ШИС, следва да бъде заличен, по-специално ако лицето, което е обект на сигнала, вече не попада в обхвата на тази категория сигнали, държава членка възрази срещу въвеждането на такъв сигнал, държава членка въведе друг сигнал в ШИС или ако Европол узнае, че информацията, получена от третата държава или международната организация, е неточна или е била съобщена на Европол за незаконни цели, например ако споделянето на информация за лицето е било мотивирано от политически причини.

Предложението включва изменения на Регламент (ЕС) 2018/1862 с цел привеждане в съответствие на неговите разпоредби относно защитата на данните, по-специално правото на достъп, коригиране на неточни данни и заличаване на неправомерно

съхранявани данни, средства за правна защита и отговорност с Регламент (ЕС) 2016/794 и Регламент (ЕС) 2018/1725, доколкото това привеждане в съответствие е необходимо поради новата категория сигнали, която ще бъде въведена от Европол.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1862 за създаването, функционирането и използването на Шенгенската информационна система (ШИС) в областта на полицейското сътрудничество и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси във връзка с въвеждането на сигнали от Европол

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 88, параграф 2, буква а) от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Шенгенската информационна система (ШИС) е инструмент от основно значение за поддържането на високо ниво на сигурност в рамките на пространството на свобода, сигурност и правосъдие на Съюза, като подпомага оперативното сътрудничество между националните компетентни органи, и по-специално граничната охрана, полицията, митническите органи, имиграционните органи и органите, отговарящи за предотвратяването, разкриването, разследването или наказателното преследване на престъпления или за изпълнението на наказания. Регламент (ЕС) 2018/1862 на Европейския парламент и на Съвета²⁸ представлява правното основание за ШИС по отношение на въпросите, попадащи в обхвата на част трета, дял V, глави 4 и 5 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).
- (2) Сигналите за лица и вещи, въведени в ШИС, се предоставят в реално време пряко на всички крайни ползватели на компетентните национални органи на държавите членки, които използват ШИС съгласно Регламент (ЕС) 2018/1862. Сигналите в ШИС съдържат информация за конкретно лице или вещ, както и указания за органите какво да правят след намирането на тези лица или вещи.
- (3) Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол), създадена с Регламент (ЕС) 2016/794 на

²⁸

Регламент (ЕС) 2018/1862 на Европейския парламент и на Съвета от 28 ноември 2018 г. за създаването, функционирането и използването на Шенгенската информационна система (ШИС) в областта на полицейското сътрудничество и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, за изменение и отмяна на Решение 2007/533/ПВР на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1986/2006 на Европейския парламент и на Съвета и Решение 2010/261/ЕС на Комисията (ОВ L 312, 7.12.2018 г., стр. 56).

Европейския парламент и на Съвета²⁹, играе важна роля в използването на ШИС и в обмена на допълнителна информация с държавите членки относно сигнали в ШИС. Въпреки това съгласно съществуващите правила сигналите в ШИС могат да се подават само от компетентните органи на държавите членки.

- (4) Предвид все по-глобалният характер на тежката престъпност и тероризма, породен от нарастващата мобилност, информацията, която трети държави и международни организации, като Международната организация на криминалната полиция и Международния наказателен съд, получават за престъпниците и терористите, придобива все по-голямо значение за сигурността на Съюза. Тази информация следва да допринесе за всеобхватните усилия за гарантиране на вътрешната сигурност в Европейския съюз. Част от тази информация се споделя само с Европол. Въпреки че Европол разполага с ценна информация, получена от външни партньори относно извършители на тежки престъпления и терористи, тя не може да подава сигнали в ШИС. Държавите членки също не винаги могат да подават сигнали в ШИС въз основа на такава информация.
- (5) За да се преодолеят пропуските в обмена на информация относно тежката престъпност и тероризма, по-специално относно чуждестранните бойци терористи — при които наблюдението на тяхното движение е от решаващо значение — е необходимо да се гарантира, че Европол е в състояние да предоставя тази информация пряко и в реално време на служителите на първа линия в държавите членки.
- (6) Поради това Европол следва да бъде оправомощена да въвежда сигнали в ШИС съгласно Регламент (ЕС) 2018/1862 при пълно зачитане на основните права и правилата за защита на данните.
- (7) За тази цел следва да се създаде специална категория сигнали в ШИС, които да се подават изключително от Европол, за да се информират крайните ползватели, извършващи търсене в ШИС, че съответното лице е заподозряно в участие в престъпление, по отношение на което Европол е компетентна, и за да може Европол да получи потвърждение, че лицето, обект на сигнала, е локализирано.
- (8) За да се прецени дали конкретен случай е подходящ, релевантен и достатъчно важен, за да се обоснове въвеждането на сигнал в ШИС, както и за да се потвърди надеждността на източника на информация и точността на информацията за засегнатото лице, Европол следва да извърши подробна индивидуална оценка на всеки случай, включително допълнителни консултации с третата държава или международната организация, която е споделила данните за засегнатото лице, както и допълнителен анализ на случая, по-специално като я свери с информацията, с която вече разполага в своите бази данни, за да потвърди точността на данните и да допълни собствените си бази данни. Подробната индивидуална оценка следва да включва анализ на това дали са налице достатъчно основания да се счита, че лицето е извършило или участвало в престъпление или ще извърши престъпление, по отношение на което Европол е компетентна.

²⁹

Регламент (ЕС) 2016/794 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол) и за замяна и отмяна на решения 2009/371/ПВР, 2009/934/ПВР, 2009/935/ПВР, 2009/936/ПВР и 2009/968/ПВР на Съвета (ОВ L 135, 24.5.2016 г., стр. 53—114).

- (9) Европол следва да може да въвежда сигнал в ШИС само ако съответното лице вече не е обект на сигнал в ШИС, подаден от държава членка. Друго предварително условие за създаването на такъв сигнал следва да бъде държавите членки да не възразяват срещу подаването на сигнал в ШИС. Поради това е необходимо да се установят правила относно задълженията на Европол преди въвеждането на данни в ШИС, по-специално задължението за консултиране с държавите членки в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/794. Държавите членки следва също така да могат да поискат заличаване на сигнал от Европол, по-специално ако получат нова информация за лицето, което е обект на сигнала, ако националната им сигурност го изисква или когато има вероятност сигналът да представлява риск за официални или съдебни проверки, разследвания или процедури.
- (10) Европол следва да поддържа записи за индивидуалната оценка на всеки отделен случай, която следва да включва основанията за въвеждане на сигнала, с цел проверка на законосъобразността на обработката на данните, самонаблюдение и осигуряване на подходяща цялост и сигурност на данните. В съответствие с Регламент (ЕС) 2016/794 Европол следва да си сътрудничи с Европейския надзорен орган по защита на данните и да предоставя тези записи при поискване, така че те да могат да се използват за наблюдение на операциите по обработване.
- (11) Необходимо е да се установят правила относно заличаването на сигнали, въведени в ШИС от Европол. Сигналите следва да се съхраняват само за срока, необходим за постигането на целите, за които са били въведени. Поради това е целесъобразно да се определят подробни критерии, за да се определи кога сигналът следва да бъде заличен. Сигнал, въведен от Европол в ШИС, следва да бъде заличен, по-специално ако държава членка възрази, държава членка въведе друг сигнал в ШИС или ако Европол узнае, че информацията, получена от третата държава или международната организация, е неточна или е била съобщена на Европол за незаконни цели, например ако споделянето на информация за лицето е било мотивирано от политически причини.
- (12) При въвеждането на сигнали в ШИС Европол следва да бъде обвързана със същите изисквания и задължения, приложими за държавите членки съгласно Регламент (ЕС) 2018/1862, когато въвеждат сигнали в ШИС. По-специално Европол следва да спазва общите стандарти, протоколи и технически процедури, установени с цел осигуряване на съвместимостта на нейния технически интерфейс с централната ШИС за своевременното и ефикасно предаване на данни. Изискванията относно общите правила за обработка на данните, пропорционалността, качеството на данните, сигурността на данните, докладването и задълженията, свързани със събирането на статистически данни, приложими за държавите членки при въвеждане на сигнали в ШИС, следва да се прилагат и за Европол.
- (13) Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета³⁰ и Регламент (ЕС) 2016/794 следва да се прилагат за обработването на лични данни от

³⁰

Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).

Европол при изпълнение на нейните отговорности съгласно настоящия регламент. Европейският надзорен орган по защита на данните следва да извършва периодични одити на обработката на данни от Европол във връзка с ШИС и обмена на допълнителна информация.

- (14) Доколкото целите на настоящия регламент, а именно създаването и регулирането на специфична категория сигнали, подавани от Европол в ШИС с цел обмен на информация относно лица, които представляват заплаха за вътрешната сигурност на Европейския съюз, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а следователно, поради своето естество, могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.
- (15) Настоящият регламент зачита основните права и съблюдава принципите, признати по-специално в Хартата на основните права на Европейския съюз. По-специално настоящият регламент напълно зачита защитата на личните данни в съответствие с член 8 от Хартата на основните права на Европейския съюз, като едновременно с това има за цел да осигури безопасна среда за всички лица, пребиваващи на територията на Съюза.
- (16) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Дания не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане. Доколкото настоящият регламент представлява развитие на достиженията на правото от Шенген, в срок от шест месеца след вземането на решение от Съвета относно настоящия регламент Дания взема решение, в съответствие с член 4 от посочения протокол, дали да го въведе в националното си право.
- (17) Ирландия участва в настоящия регламент в съответствие с член 5, параграф 1 от Протокол № 19, приложен към ДЕС и към ДФЕС, и с член 6, параграф 2 от Решение 2002/192/ЕО³¹ на Съвета и Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1745 на Съвета³².
- (18) По отношение на Исландия и Норвегия настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението, сключено от Съвета на Европейския съюз, от една страна, и Република Исландия и Кралство Норвегия, от друга страна, за асоциирането на последните в процеса на изпълнение, прилагане и развитие на достиженията на правото от Шенген³³, които попадат в областта, посочена в член 1, буква Ж) от Решение 1999/437/ЕО на Съвета³⁴.

³¹ Решение 2002/192/ЕО на Съвета от 28 февруари 2002 г. относно искането на Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 64, 7.3.2002 г., стр. 20).

³² Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1745 на Съвета от 18 ноември 2020 г. относно привеждането в действие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген в областта на защитата на личните данни и относно временното привеждане в действие на някои разпоредби на достиженията на правото от Шенген в Ирландия (ОВ L 393, 23.11.2020 г., стр. 3).

³³ ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 36.

³⁴ Решение 1999/437/ЕО на Съвета от 17 май 1999 г. относно определени условия по прилагането на Споразумението между Европейския съюз и Република Исландия и Кралство Норвегия за

- (19) По отношение на Швейцария настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген³⁵, които попадат в областта, посочена в член 1, буква Ж) от Решение 1999/437/ЕО във връзка с член 3 от Решение 2008/149/ПВР на Съвета³⁶.
- (20) По отношение на Лихтенщайн настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген³⁷, които попадат в областта, посочена в член 1, буква Ж) от Решение 1999/437/ЕО във връзка с член 3 от Решение 2011/349/ЕС на Съвета³⁸.
- (21) По отношение на България и Румъния настоящият регламент представлява акт, който се основава на достиженията на правото от Шенген или по друг начин е свързан с тях по смисъла на член 4, параграф 2 от Акта за присъединяване от 2005 г. и следва да се тълкува във връзка с решения 2010/365/ЕС³⁹ и (ЕС) 2018/934 на Съвета⁴⁰.
- (22) По отношение на Хърватия настоящият регламент представлява акт, който се основава на достиженията на правото от Шенген или по друг начин е свързан с тях по смисъла на член 4, параграф 2 от Акта за присъединяване от 2011 г. и следва да се тълкува във връзка с Решение (ЕС) 2017/733 на Съвета⁴¹.

асоцииране на тези две държави при изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 31).

³⁵ ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 52.

³⁶ Решение 2008/149/ПВР на Съвета от 28 януари 2008 г. за сключване от името на Европейския съюз на Споразумение между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария за асоцииране на Конфедерация Швейцария към въвеждането, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 50).

³⁷ ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 21.

³⁸ Решение 2011/349/ЕС на Съвета от 7 март 2011 г. за сключване от името на Европейския съюз на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, по отношение по-специално на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси и полицейското сътрудничество (ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 1).

³⁹ Решение 2010/365/ЕС на Съвета от 29 юни 2010 г. относно прилагането на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген във връзка с Шенгенската информационна система в Република България и в Румъния (ОВ L 166, 1.7.2010 г., стр. 17);

⁴⁰ Решение (ЕС) 2018/934 на Съвета от 25 юни 2018 г. относно привеждането в действие на оставащите разпоредби от достиженията на правото от Шенген, свързани с Шенгенската информационна система, в Република България и в Румъния (ОВ L 165, 2.7.2018 г., стр. 37).

⁴¹ Решение (ЕС) 2017/733 на Съвета от 25 април 2017 г. относно прилагането на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген във връзка с Шенгенската информационна система в Република Хърватия (ОВ L 108, 26.4.2017 г., стр. 31).

- (23) По отношение на Кипър настоящият регламент представлява акт, който се основава на достиженията на правото от Шенген или по друг начин е свързан с тях по смисъла на член 3, параграф 2 от Акта за присъединяване от 2003 г. [to add eventual Council Decision].
- (24) По силата на член 41, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета беше осъществена консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните⁴².
- (25) Поради това Регламент (ЕС) № 2018/1862 следва да бъде съответно изменен,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Изменения на Регламент (ЕС) 2018/1862

- (1) В член 2 параграф 2 се заменя със следното:
- „2. В настоящия регламент се предвиждат също така разпоредби относно техническата архитектура на ШИС, относно отговорностите на държавите членки, Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол) и на Агенцията на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA), относно обработването на данните, относно правата на съответните лица и относно отговорността.“
- (2) В член 3 се добавя следната буква:
- „22) „гражданин на трета държава“ означава всяко лице, което не е гражданин на Съюза по смисъла на член 20, параграф 1 ДФЕС, с изключение на лицата, които се ползват от правото на свободно движение в рамките на Съюза в съответствие с Директива 2004/38/ЕО или съгласно споразумение между Съюза или Съюза и неговите държави членки, от една страна, и трета държава, от друга страна;“
- (3) Член 24 се изменя, както следва:
- а) параграф 1 се заменя със следното:
- „1. Когато държава членка счете, че предприемането на действия по сигнал, въведен по член 26, 32, 36 или 37а, е несъвместимо с националното ѝ право, международните ѝ задължения или първостепенни национални интереси, тя може да изиска към сигнала да се добави специален ограничителен знак, означаващ, че действията, които трябва да бъдат предприети въз основа на сигнала, няма да бъдат предприети на нейна територия. Ограничителните знаци по сигнали, въведени по член 26, 32 или 36, се добавят от бюрото SIRENE на въвеждащата държава членка, а ограничителните знаци по сигнали, въведени по член 37а, се добавят от Европол.“
- б) параграф 3 се заменя със следното:

⁴² Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).

„3. Ако в особено спешни и сериозни случаи въвеждащата държава членка или Европол поиска изпълнение на действията, изпълняващата държава членка преценява дали може да допусне отегляне на добавения по нейно искане специален ограничителен знак. Ако изпълняващата държава членка може да направи това, тя предприема нужните мерки, за да осигури незабавното изпълнение на действията, които трябва да бъдат предприети.“

(4) Вмъква се следната глава IXa:

„ГЛАВА IXa

СИГНАЛИ, ВЪВЕДЕНИ ОТ ЕВРОПОЛ ОТНОСНО ЛИЦА, ПРЕДСТАВЛЯВАЩИ ИНТЕРЕС

Член 37a

Цели и условия за въвеждането на сигнали

1. Европол може да въвежда в ШИС сигнали за лица с цел да бъдат информирани крайните ползватели, извършващи търсене в ШИС, за подозрения за участие на тези лица в престъпление, по отношение на което Европол е компетентна в съответствие с член 3 от Регламент (ЕС) 2016/794, както и с цел получаване на информация в съответствие с член 37б от настоящия регламент, че е било определено местонахождението на въпросното лице.

2. Европол може да въвежда в ШИС сигнал за лица, които са граждани на трети държави, въз основа на информация, получена от трета държава или международна организация в съответствие с член 17, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2016/794, когато информацията е свързана с една от следните ситуации:

- а) лица, които са заподозрени в извършване или в участие в престъпление, за което Европол е компетентна в съответствие с член 3 от Регламент (ЕС) 2016/794, или които са осъдени за такова престъпление;
- б) лица, за които са налице фактически данни или основателни причини да се счита, че ще извършат престъпления, по отношение на които Европол е компетентна в съответствие с член 3 от Регламент (ЕС) 2016/794.

3. Европол може да въвежда сигнал в ШИС само след като се е уверила, че е изпълнено всяко едно от следните условия:

- а) анализ на данните, предоставени в съответствие с параграф 2, е потвърдил надеждността на източника на информация и точността на информацията за засегнатото лице, което позволява на Европол да определи, че това лице попада в приложното поле на параграф 2, когато е необходимо, след като е обменила допълнителна информация с доставчика на данни в съответствие с член 25 от Регламент (ЕС) 2016/794;
- б) проверка е потвърдила, че въвеждането на сигнала е необходимо за постигане на целите на Европол, определени в член 3 от Регламент (ЕС) 2016/794;
- в) при търсене в ШИС, извършено в съответствие с член 48 от настоящия регламент, не е установено наличието на сигнал за засегнатото лице;
- г) консултация, включваща споделяне на информация за засегнатото лице с държавите членки, участващи в Регламент (ЕС) 2016/794, в съответствие с член 7 от същия регламент, е потвърдила, че:

- i) държава членка не е изразила намерение да въведе сигнал в ШИС за засегнатото лице;
 - ii) държава членка не е представила обосновано възражение срещу предложеното от Европол въвеждане на сигнал в ШИС за засегнатото лице.
4. Европол документиращ подробно въвеждането на сигнала в ШИС и основанията за това въвеждане, за да се даде възможност за проверка на съответствието със съществения и процедурния изисквания, посочени в параграфи 1, 2 и 3. При поискване, тази документация се предоставя на Европейския надзорен орган по защита на данните.
5. Европол информира всички държави членки за въвеждането на сигнала в ШИС чрез обмена на допълнителна информация в съответствие с член 8 от настоящия регламент.
6. Изискванията и задълженията, приложими за въвеждащата държава членка в членове 20, 21, 22, 42, 56, 59, 61, 62 и 63, се прилагат за Европол, когато обработва данни в ШИС.

Член 37б

Изпълнение на действие по сигнал

1. В случай на намерено съответствие по сигнал, въведен от Европол, изпълняващата държава членка:
- а) събира и съобщава следната информация:
 - i) факта, че е било определено местонахождението на лицето, за което е подаден сигнал;
 - ii) мястото, времето и причината за проверката;
 - б) решава в съответствие с националното право дали е необходимо да се предприемат допълнителни мерки.
2. Изпълняващата държава членка съобщава информацията, посочена в параграф 1, буква а), на Европол, посредством обмена на допълнителна информация.“
- (5) Член 48 се изменя, както следва:
- а) заглавието се заменя със следното:
„Въвеждане и обработка от Европол на данни в ШИС“
 - б) параграф 1 се заменя със следното:
„1. Когато е необходимо за изпълнението на мандата ѝ, Европол има право на достъп до данни в ШИС и право да търси в тях, както и да въвежда, актуализира и заличава сигнали съгласно член 37а от настоящия регламент. Европол въвежда, актуализира, заличава и търси данни от ШИС чрез специален технически интерфейс. Техническият интерфейс се създава и поддържа от Европол в съответствие с общите стандарти, протоколи и технически процедури, определени в член 9 от настоящия регламент, и позволява пряка връзка с централната ШИС.
- Европол обменя допълнителна информация в съответствие с разпоредбите на Наръчника за бюрата SIRENE. За тази цел Европол осигурява достъп до допълнителната информация, свързана със собствените ѝ сигнали, 24 часа в денонощието, 7 дни в седмицата.“

- в) параграф 4 се заменя със следното:
- „4. Използването от Европол на информацията, получена от търсене в ШИС или в резултат на обработване на допълнителна информация, става със съгласието на държавата членка, предоставила информацията, или в качеството на въвеждаща, или на изпълняваща държава членка. Ако държавата членка разреши използването на тази информация, работата на Европол с тази информация се урежда от Регламент (ЕС) 2016/794. Европол има право да съобщава тази информация на трети държави и трети органи само със съгласието на държавата членка, която я е предоставила, и при пълно спазване на правото на Съюза относно защитата на данните.
- г) вмъква се следният параграф 7а:
- „7а. Европейският надзорен орган по защита на данните извършва одит на дейностите на Европол по обработване на данни най-малко на всеки четири години и в съответствие с международните одиторски стандарти.“
- (6) Член 53 се изменя, както следва:
- а) вмъква се следният параграф 5а:
- „5а. Европол може да въвежда сигнал за лице за целите на член 37а, параграф 1 за срок от една година. Европол преглежда необходимостта сигналът да бъде съхранен в този срок. Когато е целесъобразно, Европол определя по-кратки срокове за преглед.“
- б) параграфи 6, 7 и 8 се заменят със следното:
- „6. В рамките на срока за преглед, посочен в параграфи 2, 3, 4, 5 и 5а, въвеждащата държава членка, а в случай на лични данни, въведени в ШИС по член 37а от настоящия регламент — Европол може, след обстойна индивидуална оценка, за която се съхраняват данни, да реши да съхранява сигнала за лице за срок, по-дълъг от срока за преразглеждане, ако това се окаже необходимо и пропорционално за целите, за които е въведен сигналът. В такива случаи параграфи 2, 3, 4, 5 или 5а от настоящия член се прилагат и по отношение на удължения срок. Всяко удължаване на срока на съхранение се съобщава на ЦС-ШИС.“
- „7. Сигналите за лица се заличават автоматично след изтичане на срока за преразглеждане, посочен в параграфи 2, 3, 4, 5 и 5а, освен когато въвеждащата държава членка или в случай на сигнали, въведени в ШИС съгласно член 37а от настоящия регламент, Европол е уведомила ЦС-ШИС за удължаването на срока съгласно параграф 6 от настоящия член. ЦС-ШИС автоматично информира четири месеца предварително въвеждащата държава членка или Европол за планираното заличаване на данните.“
- „8. Държавите членки и Европол водят статистика за броя на сигналите за лица, чийто срок на съхранение е бил удължен в съответствие с параграф 6 от настоящия член, и при поискване предават тези данни на надзорните органи, посочени в член 69.“
- (7) В член 55 се вмъква следният параграф 6а:
- „6а. Сигналите за лица, въведени от Европол съгласно член 37а, се заличават след:
- а) изтичането на срока на сигнала в съответствие с член 53;

- б) решение да бъдат заличени от Европол, по-специално когато след въвеждането на сигнала Европол узнае, че информацията, получена по член 37а, параграф 2, е невярна или е съобщена на Европол за незаконни цели, или когато Европол узнае или бъде информирана от държава членка, че лицето, което е обект на сигнала, вече не попада в обхвата на член 37а, параграф 2;
 - в) уведомление, посредством обмена на допълнителна информация, от държава членка до Европол, че предстои да въведе или е въвела сигнал за лицето, което е обект на подадения от Европол сигнал;
 - г) уведомление до Европол от държава членка, участваща в Регламент (ЕС) 2016/794, в съответствие с член 7 от посочения регламент, за мотивираното ѝ възражение срещу сигнала.“
- (8) Член 56 се изменя, както следва:
- а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Държавите членки могат да обработват данните, посочени в член 20, само за целите, определени за всяка от категориите сигнали, посочени в членове 26, 32, 34, 36, 37а, 38 и 40.“
 - б) параграф 5 се заменя със следното:

„5. По отношение на сигналите, предвидени в членове 26, 32, 34, 36, 37а 38 и 40 от настоящия регламент, всяко обработване на информация от ШИС за цели, различни от тези, за които е въведена в ШИС, трябва да бъде свързано с конкретен случай и да е оправдано от необходимостта да се предотврати сериозна и непосредствена заплаха за обществения ред и обществената сигурност, от сериозни съображения, свързани с националната сигурност, или за целите на предотвратяване на тежко престъпление. За тази цел трябва да бъде получено предварително разрешение от въвеждащата държава членка или от Европол, ако данните са въведени по член 37а от настоящия регламент.“
- (9) В член 61 параграфи 1 и 2 се заменят със следното:
- „1. Когато при въвеждането на нов сигнал се установи, че в ШИС вече има сигнал за лице със същото описание на самоличността, бюрото SIRENE се свързва в срок от 12 часа с въвеждащата държава членка или, ако данните са въведени по член 37а от настоящия регламент, с Европол посредством обмена на допълнителна информация, за да провери дали двата сигнала се отнасят за едно и също лице.“
 - „2. Ако при проверката се установи, че лицето, за което се отнася новият сигнал, действително е лицето, по отношение което вече е въведен сигнал в ШИС, бюрото SIRENE на въвеждащата държава членка прилага процедурата за въвеждане на множество сигнали по член 23. Чрез дерогация Европол заличава сигнала, който е въвела, както е посочено в член 55, параграф 6а, буква в).“
- (10) Член 67 се заменя със следното:
- „Член 67*
Право на достъп, коригиране на неточни данни и изтриване на неправомерно
съхранявани данни
- (1) Субектите на данни могат да упражняват правата, установени в членове 15, 16 и 17 от Регламент (ЕС) 2016/679, в националните разпоредби за транспониране

на член 14 и член 16, параграфи 1 и 2 от Директива (ЕС) 2016/680 и в глава IX от Регламент (ЕС) 2018/1725.

- (2) Държава членка, различна от въвеждащата държава членка, може да предостави на субекта на данните информация, свързана с обработваните лични данни на субекта на данните, само ако преди това предостави на въвеждащата държава членка възможност да изложи своята позиция. Ако личните данни са въведени в ШИС от Европол, държавата членка, която е получила искането, незабавно го препраща към Европол и при всички случаи в срок от 5 дни от получаването му, а Европол обработва искането в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/794 и Регламент (ЕС) 2018/1725. Ако Европол получи искане относно лични данни, въведени в ШИС от държава членка, Европол препраща незабавно искането към въвеждащата държава членка и при всички случаи в срок от 5 дни от получаването. Комуникацията между тези държави членки и между държавите членки и Европол се осъществява чрез обмен на допълнителна информация.
- (3) Държава членка в съответствие с националното си законодателство, включително законодателството за транспониране на Директива (ЕС) 2016/680, а в случай на лични данни, въведени в ШИС по член 37а от настоящия регламент — Европол в съответствие с глава IX от Регламент (ЕС) 2018/1725 взема решение да не предоставя информация на субекта на данните, изцяло или частично, доколкото и докато такова частично или пълно ограничение представлява необходима и пропорционална мярка в едно демократично общество, като надлежно се вземат предвид основните права и законните интереси на съответния субект на данни с цел:
- а) да се избегне възпрепятстването на официални или съдебни проверки, разследвания или процедури;
 - б) да се избегне неблагоприятно влияние върху предотвратяването, разкриването, разследването и наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания;
 - в) да се защити обществената сигурност;
 - г) да се защити националната сигурност; или
 - д) да се защитят правата и свободите на други лица.

В случаите, посочени първа алинея, държавата членка или, в случай на лични данни, въведени в ШИС съгласно член 37а от настоящия регламент — Европол информира писмено и без неоправдано забавяне субекта на данните за всеки отказ или ограничаване на достъпа, както и за основанията за отказа или ограничаването. Тази информация може да бъде пропусната, когато предоставянето ѝ би било в противоречие с някое от съображенията, посочени в този параграф, първа алинея, букви а) — д). Държавата членка или, в случай на лични данни, въведени в ШИС по член 37а от настоящия регламент — Европол информира субекта на данните за възможността да подаде жалба до надзорен орган или да потърси защита по съдебен ред.

Държавата членка или, в случай на лични данни, въведени в ШИС по член 37а от настоящия регламент — Европол документира фактическите или правните основания, на които се основава решението да не се предоставя информация на субекта на данните. Тази информация се предоставя на компетентните

надзорните органи. В такива случаи субектът на данните може да упражнява правата си и чрез компетентните надзорни органи.

- (4) След подаване на заявление за достъп, коригиране или заличаване държавата членка или, в случай на лични данни, въведени в ШИС по член 37а от настоящия регламент —Европол информира субекта на данните за последващите действия, предприети във връзка с упражняването на правата по настоящия член, без ненужно забавяне и при всички случаи в срок от един месец от получаване на искането. При необходимост този срок може да бъде удължен с още два месеца, като се взема предвид сложността и броя на исканията. Държавата членка или, в случай на лични данни, въведени в ШИС по член 37а от настоящия регламент — Европол информира субекта на данните в срок от един месец от получаването на искането за всяко такова удължаване, заедно с причините за забавянето. Когато субектът на данни подава искането с електронни средства, по възможност информацията се предоставя с електронни средства, освен ако субектът на данни не е поискал друго. “
- (11) Член 68 се заменя със следното:

„Член 68

Средства за правна защита

- (1) Без да се засягат разпоредбите относно средствата за правна защита на Регламент (ЕС) 2016/679 и Директива (ЕС) 2016/680, всяко лице може да предяви пред всеки компетентен надзорен орган или съд съгласно правото на която и да е държава членка, искане за достъп, коригиране, заличаване, получаване на информация или за получаване на обезщетение във връзка със сигнал, който се отнася до него.
- (2) Без да се засягат разпоредбите относно средствата за правна защита на Регламент (ЕС) 2018/1725, всяко лице може да подаде жалба до Европейския надзорен орган по защита на данните с искане за достъп, коригиране, заличаване, получаване на информация или за получаване на обезщетение във връзка със сигнал, който се отнася до него, въведен от Европол.
- (3) Държавите членки и Европол се задължават взаимно да изпълняват окончателните решения, постановени от съдилищата, властите или органите, посочени в параграфи 1 и 2 от настоящия член, без да се засяга член 72.
- (4) Държавите членки и Европол докладват ежегодно на Европейския комитет за защита на данните относно:
- а) броя на исканията за достъп, подадени до администратора на лични данни, и броя на случаите, в които е бил предоставен достъп до данните;
 - б) броя на исканията за достъп, подадени до надзорния орган, и броя на случаите, в които е бил предоставен достъп до данните;
 - в) броя на исканията за коригиране на неточни данни и за изтриване на неправомерно съхранявани данни, подадени до администратора на лични данни, както и броя на случаите, в които данните са били коригирани или изтрити;
 - г) броя на исканията за коригиране на неточни данни и изтриване на неправомерно съхранявани данни, подадени до надзорния орган;
 - д) броя на образуваните съдебни производства;

- е) броя на делата, по които съдът е постановил решение в полза на подалия искането;
- ж) коментари по случаи на взаимно признаване на окончателни решения, постановени от съдилищата или от органите на други държави членки, относно сигнали, въведени от въвеждащата държава членка или Европол.

В Наръчника за бюрата SIRENE се включва образец за доклада, посочен в настоящия параграф.

(5) Докладите от държавите членки и Европол се включват в съвместния доклад, посочен в член 71, параграф 4.“

(12) Член 72 се заменя със следното:

*„Член 72
Отговорност*

(1) Без да се засягат правото на обезщетение и евентуалната отговорност съгласно Регламент (ЕС) 2016/679, Директива (ЕС) 2016/680, Регламент (ЕС) 2018/1725 и Регламент (ЕС) 2016/794:

- а) всяко лице или държава членка, които са претърпели имуществени или неимуществени вреди поради неправомерно обработване на лични данни чрез използването на Н.ШИС или друго действие, несъвместимо с настоящия регламент, извършено от държава членка, имат право да получат обезщетение от тази държава членка;
- б) всяко лице или държава членка, които са претърпели имуществени или неимуществени вреди поради действие от страна на Европол, несъвместимо с настоящия регламент, имат право да получат обезщетение от Европол;
- в) всяко лице или държава членка, които са претърпели имуществени или неимуществени вреди поради действие от страна на eu-LISA, несъвместимо с настоящия регламент, имат право да получат обезщетение от eu-LISA.

Държавата членка, Европол или eu-LISA се освобождават от отговорност, отчасти или изцяло, ако докажат, че не са отговорни за действието, причинило вредата.

(2) Ако неизпълнението на задълженията на държава членка или Европол по настоящия регламент причини вреди на ШИС, тази държава членка или Европол носи отговорност за вредите, освен и доколкото eu-LISA или друга държава членка, участваща в ШИС, не е пропуснала да предприеме разумни мерки за предотвратяване на вредите или за намаляване на последиците от тях.

(3) Исковете за обезщетение, предявени срещу държава членка за вредите по параграфи 1 и 2, се уреждат от националното право на тази държава членка. Исковете за обезщетение, предявени срещу Европол за вредите по параграфи 1 и 2, се уреждат от Регламент (ЕС) 2016/794 и съгласно условията, предвидени в Договорите. Исковете за обезщетение, предявени срещу eu-LISA за вредите по параграфи 1 и 2, се уреждат съгласно условията, предвидени в Договорите.“

(13) В член 74 параграф 3 се заменя със следното:

„3. eu-LISA изготвя дневна, месечна и годишна статистика, показваща броя на записите по категории сигнали — общо и за всяка отделна държава членка и за

Европол. Освен това eu-LISA изготвя годишни доклади за броя установени потвърдени съвпадения по категории сигнали, колко пъти е извършвано търсене в ШИС и колко пъти е осъществяван достъп до ШИС с цел въвеждане, актуализиране или заличаване на сигнал — общо, за всяка отделна държава членка и за Европол. Изготвената статистика не съдържа лични данни. Годишният статистически доклад се публикува.“

(14) В член 79 се вмъква следният параграф 7:

„7. Комисията приема решение за определяне на датата, на която Европол започва да въвежда, актуализира и заличава данни в ШИС съгласно настоящия регламент, изменен с Регламент [XXX], след като провери дали са изпълнени следните условия:

- а) актовете за изпълнение, приети съгласно настоящия регламент, са изменени до степента, необходима за прилагането на настоящия регламент, изменен с Регламент [XXX];
- б) Европол е уведомила Комисията, че е предприела необходимите технически и процедурни мерки за обработване на данни от ШИС и за обмен на допълнителна информация съгласно настоящия регламент, изменен с Регламент [XXX];
- в) eu-LISA е уведомила Комисията за успешното приключване на всички дейности по изпитване на ЦС-ШИС и взаимодействието между ЦС-ШИС и техническия интерфейс на Европол, посочен в член 48, параграф 1 от настоящия регламент, изменен с Регламент [XXX].

Настоящото решение се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*.“

Член 2 **Влизане в сила**

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от датата, определена в съответствие с член 79, параграф 7 от Регламент (ЕС) 2018/1862.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА — „АГЕНЦИИ“

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

- 1.1. Наименование на предложението
- 1.2. Съответна област на политиката
- 1.3. Предложението е във връзка с:
- 1.4. Цели
- 1.5. Мотиви за предложението
- 1.6. Продължителност и финансово отражение на предложението
- 1.7. Предвиден метод на управление

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

- 2.1. Правила за мониторинг и докладване
- 2.2. Система за управление и контрол
- 2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

- 3.1. Съответна функция от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове
- 3.2. Очаквано отражение върху разходите
- 3.3. Очаквано отражение върху приходите

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА — „АГЕНЦИИ“

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1862 на Европейския парламент и на Съвета от 28 ноември 2018 г. за създаването, функционирането и използването на Шенгенската информационна система (ШИС) в областта на полицейското сътрудничество и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси във връзка с въвеждането на сигнали от Европол.

1.2. Съответна област на политиката

Област на политиката: Вътрешни работи

Дейност: Миграция и управление на границите

Номенклатура: 11 10 02

1118.0207: Управление на външните граници — Европейска агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA)

1.3. Предложението е във връзка с:

☐ **ново действие**

☐ **ново действие след пилотен проект/подготвително действие**⁴³

☒ **продължаване на съществуващо действие**

☐ **сливане или пренасочване на едно или няколко действия към друго/ново действие**

1.4. Цели

1.4.1. Общи цели

В отговор на належащите оперативни нужди и призивите на съзаконодателите за по-силна подкрепа за Европол, в работната програма на Комисията за 2020 г. беше обявена законодателна инициатива за „укрепване на мандата на Европол с цел засилване на оперативното полицейско сътрудничество“.

Един от елементите на настоящата законодателна инициатива е да се премахнат ограниченията върху споделянето на анализите, извършвани от Европол, на данни, получени от трети държави и международни организации, пряко и в реално време със служители на първа линия в държавите членки. Предложението за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1862 относно ШИС допринася за тази инициатива, като разширява обхвата на ШИС чрез създаването на нова отделна категория сигнали, която да бъде използвана от Европол за обмен на такива данни при строги условия със служители на първа линия в държавите членки.

⁴³

Съгласно член 58, параграф 2, буква а) или б) от Финансовия регламент.

Това е възлово действие от стратегията на ЕС за Съюза на сигурност, датираща от юли 2020 г. В съответствие с призива, отправен в политическите насоки, „да не пестим усилия, когато става въпрос за защитата на нашите граждани“, се очаква инициативата да укрепи Европол, за да помогне на държавите членки да опазят безопасността на гражданите.

Общите цели на тази инициатива са резултат от заложените в Договорите цели:

1. За Европол да подкрепя и засилва действията на правоприлагащите органи на държавите членки и взаимното им сътрудничество за предотвратяване и борба с тежката престъпност, засягаща две или повече държави членки, с тероризма и с формите на престъпност, засягащи общ интерес, който е предмет на политика на Съюза;
2. За eu-LISA да подпомага обмена на информация между Европол и държавите членки с цел предотвратяване на тежки престъпления или тероризъм.

1.4.2. Специфична цел

Специфичната цел произтича от посочените по-горе общи цели: „служителите на първа линия да получават резултатите от анализа на Европол на данни, получени от трети държави.“

Целта е служителите на първа линия да получават резултатите от анализа на Европол на данни, получени от трети държави или международни организации относно заподозрени лица и престъпници, когато и където това е необходимо.

Основната цел е на служителите на първа линия да се предостави пряк достъп в реално време до такива данни, когато проверяват лице на външната граница или на територията на ЕС, за да бъдат подпомогнати при изпълнението на своите задачи.

1.4.3. Очаквани резултати и отражение

Предложението ще бъде от полза преди всичко за отделните лица и за обществото като цяло, като се подобри способността на Европол да подкрепя държавите членки в борбата с престъпността и защитата на гражданите на ЕС. Гражданите ще извлекат преки и косвени ползи от по-ниските равнища на престъпността, намалените икономически щети и по-ниските разходи, свързани със сигурността.

Предложението не съдържа регулаторни задължения за гражданите/потребителите и не създава допълнителни разходи в това отношение.

Предложението ще доведе до икономии от мащаба за администрациите, тъй като ще пренасочи последиците за ресурсите от целевите дейности от национално равнище към равнище ЕС. Публичните органи в държавите членки ще се възползват пряко от предложението благодарение на икономии от мащаба, водещи до икономии на административни разходи.

1.4.4. Показатели за изпълнението

Следните основни показатели ще дадат възможност за контрол на изпълнението и изпълнението на специфичните цели:

Специфична цел: „пускане в действие на актуализираните функционалности на централната ШИС до края на 2022 г.“

Показатели за Европол:

- създаването на технически интерфейс за въвеждане, актуализиране и заличаване на сигнали в централната ШИС;
- успешното приключване на изпитванията, организирани от eu-LISA.

Показатели за eu-LISA:

- успешното приключване на широкообхватното предексплоатационно изпитване на централно равнище;
- успешното приключване на изпитванията с Европол за предаване на данни на централната ШИС и със системите на всички държави членки и агенции;
- успешното приключване на изпитванията на бюрата SIRENE за новата категория сигнали.

В съответствие с член 28 от РФР и за да се гарантира добро финансово управление, eu-LISA вече наблюдава напредъка в постигането на своите цели посредством показатели за изпълнението. Понастоящем агенцията разполага с 29 корпоративни ключови показателя за ефективност. Тези показатели са посочени в консолидирания годишен отчет за дейността на eu-LISA, който включва ясно наблюдение на целта до края на годината, както и сравнение с предходната година. При необходимост тези показатели ще бъдат адаптирани след приемането на предложението.

1.5. Мотиви за предложението/инициативата

1.5.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата

За разгръщането на изпълнението на инициативата са необходими технически и процедурни мерки на равнище ЕС и на национално равнище, които следва да започнат с влизането в сила на преразгледаното законодателство.

Съответните ресурси, и по-специално човешките ресурси, следва да бъдат осигурени с цел да се подпомогне на eu-LISA да допринесе за услугите на Европол.

Що се отнася до по-нататъшното развитие на централната ШИС от eu-LISA, основните изисквания след влизането в сила на предложението са следните:

- да разработи и въведе нова категория сигнали в централната ШИС в съответствие с изискванията, определени в регламента;
- да актуализира техническите спецификации, свързани с обмена на допълнителни данни между бюрата SIRENE и Европол;
- да разработи функционалност, предназначена за държавите членки и агенциите, които да извършват търсения в централната система в тази категория сигнали;
- да актуализира функционалностите в централната ШИС, свързани с докладването и статистиката.

1.5.2. Добавена стойност от участието на Съюза

Тежката престъпност и тероризмът са от транснационално естество. Следователно действията само на национално равнище не могат да им противодействат ефективно. Ето защо държавите членки решават да работят заедно в рамките на ЕС, за да се справят със заплахите, произтичащи от тежката престъпност и тероризма.

Предложението ще доведе до значителни икономии от мащаба на равнище ЕС, тъй като ще прехвърли от национално равнище към eu-LISA и Европол задачите и услугите, които могат да бъдат изпълнявани по-ефективно на равнище ЕС. Поради това предложението осигурява ефективни решения на предизвикателствата, които иначе би трябвало да бъдат преодолени при по-големи разходи чрез 27 отделни национални решения, или на предизвикателствата, които изобщо не могат да бъдат преодолени на национално равнище с оглед на транснационалното им естество.

1.5.3. Изводи от подобен опит в миналото

Предложението се основава на необходимостта от подкрепа за Европол и държавите членки за справяне с непрекъснато променящите се транснационални предизвикателства в областта на сигурността на наднационално равнище.

Европейците живеят в среда на сигурност, характеризираща се с постоянно променящи се заплахи. Престъпниците се възползват от предимствата на цифровата трансформация, новите технологии, глобализацията и мобилността, включително взаимосвързаността и размиването на границите между

физическия и цифровия свят. Кризата с COVID-19 също допринесе за това, тъй като престъпниците бързо се възползваха от възможностите да извлекат полза от кризата, като адаптират начина си на действие или развиват нови престъпни дейности.

Тези променящи се заплахи за сигурността изискват ефективна подкрепа на равнище ЕС за работата на националните правоприлагащи органи. Правоприлагащите органи на държавите членки все по-често използват подкрепата и експертния опит, които Европол предлага за борба с тежката престъпност и тероризма.

Настоящото предложение се основава и на извлечените поуки и постигнатия напредък от влизането в сила на регламентите за ШИС от 2018 г. насам, на разработките, направени от eu-LISA за прилагане на регламентите за ШИС от 2018 г., и на влизането в сила на Регламента за eu-LISA от 2018 г., като същевременно се отчита фактът, че оперативното значение на задачите на агенцията вече се е променило съществено. Новата среда, изобилстваща от заплахи, промени подкрепата, от която се нуждаят държавите членки, и от eu-LISA се очаква наред с други задачи да подпомага Европол да осигури безопасността на гражданите по начин, който не беше предвидим, когато съзаконодателите договориха настоящия мандат на Европол.

Предишният преглед на мандата на eu-LISA и нарастващото търсене на услуги от страна на държавите членки показаха, че задачите на eu-LISA трябва да бъдат подсиғурени с подходящи финансови и човешки ресурси.

1.5.4. *Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални синергии с други подходящи инструменти*

Предложението представлява отговор на променящата се обстановка в сферата на сигурността, тъй като ще помогне на eu-LISA да предостави на Европол необходимия капацитет и инструменти, с които да подкрепи ефективно държавите членки в борбата с тежката престъпност и тероризма. В Съобщението „Часът на Европа: възстановяване и подготовка за следващото поколение“⁴⁴ бе подчертана необходимостта от изграждане на по-устойчив Съюз, тъй като кризата с COVID-19 „разкри редица слабости и значително увеличаване на някои престъпления, като например киберпрестъпността. Това показва необходимостта от укрепване на Съюза на сигурност на ЕС“.

Предложението е в пълно съответствие с работната програма на Комисията за 2020 г., в която беше обявена законодателна инициатива за „укрепване на мандата на Европол с цел засилване на оперативното полицейско сътрудничество“⁴⁵. eu-LISA ще допринесе за постигането на тази цел, като разшири обхвата на ШИС, за да се даде възможност за създаването на нова отделна категория сигнали от Европол.

Това укрепване на мандата на Европол е едно от възловите действия, набелязани в стратегията на ЕС за Съюза на сигурност, датираща от юли 2020 г.⁴⁶. По-ефективна Европол ще гарантира, че агенцията може да изпълнява

⁴⁴ COM(2020) 456 (27.5.2020 г.)

⁴⁵ COM(2020) 440 final – приложения 1—2 (27.5.2020 г.)

⁴⁶ COM(2020) 605 final (24.7.2020 г.).

пълноценно своите задачи и може да съдейства за постигането на стратегическите приоритети за Съюза на сигурност.

В съответствие с призива, отправен в политическите насоки⁴⁷, „да не пестим усилия, когато става въпрос за защитата на нашите граждани“, настоящото предложение обхваща областите, за които заинтересованите страни поискаха засилена подкрепа за Европол, за да се помогне на държавите членки да осигурят безопасността на гражданите.

1.5.5. *Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства*

В предложението за многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г. се признава необходимостта от укрепване на eu-LISA с цел увеличаване на подкрепата за държавите членки за ефективно управление на границите през 2021 г.

От 2016 г. насам и последното преразглеждане на мандата на eu-LISA тенденцията е към експоненциално нарастване на потоците от данни към агенцията и на търсенето на нейните услуги⁴⁸, което води до искания за увеличаване на бюджета и персонала над първоначално планираните равнища.

Тъй като с предложението ще бъдат въведени важни нови задачи в Регламента за eu-LISA и също така ще бъдат изяснени, кодифицирани и уточнени други задачи, с което ще бъде разширен капацитетът на eu-LISA в контекста на Договорите, то не може да бъде покрито от стабилно равнище на ресурси. Предложението трябва да бъде подкрепено от подходящи увеличения на финансовите и човешките ресурси, съдържащи се в рамките на функция 4 „Миграция и управление на границите“ от МФР за периода 2021—2027 г.

⁴⁷ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/political-guidelines-next-commission_bg.pdf.

⁴⁸ Оперативните показатели на eu-LISA през 2019 г. за Шенгенската информационна система показват, че търсенията и намерените съответствия са се утроили от 6 милиона през 2014 г. на 18 милиона през 2019 г.

1.6. Срок на действие и финансово отражение

- ☐ Предложение/инициатива с **ограничен срок на действие**
 - ☐ Предложение/инициатива в сила от [ДД/ММ]ГГГГ до [ДД/ММ]ГГГГ
 - ☐ Финансово отражение от ГГГГ до ГГГГ
- ☒ Предложение/инициатива с **неограничен срок на действие**
 - Осъществяване с период на започване на дейност от 2021 г. до 2022 г.,
 - последван от функциониране с пълен капацитет.

1.7. Предвиден метод на управление⁴⁹

- ☐ **Пряко управление** от Комисията чрез
 - ☐ изпълнителни агенции
- ☐ **Споделено управление** с държавите членки
- ☒ **Непряко управление** чрез възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на:
 - ☐ международни организации и техните агенции (да се уточни);
 - ☐ ЕИБ и Европейския инвестиционен фонд;
 - ☒ органи, посочени в членове 70 и 71;
 - ☐ публичноправни органи;
 - ☐ частноправни органи със задължение за обществена услуга, доколкото предоставят подходящи финансови гаранции;
 - ☐ органи, уредени в частното право на държава членка, на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство и които предоставят подходящи финансови гаранции;
 - ☐ лица, на които е възложено изпълнението на специфични дейности в областта на ОВППС съгласно дял V от ДЕС и които са посочени в съответния основен акт.
- Ако е посочен повече от един метод на управление, пояснете в частта „Забележки“.

Забележки

Базовият сценарий за вноската на ЕС в бюджета на eu-LISA е определен въз основа на фиш № 68⁵⁰ на МФР и на Работен документ III, придружаващ проектобюджета за 2021 г. Информацията в настоящата законодателна финансова обосновка не засяга приемането на МФР за периода 2021—2027 г. и бюджета за 2021 г.

При липсата на гласувана МФР за периода 2021—2027 г. и бюджет за 2021 г. очакваното финансово отражение на инициативата включва само необходимите ресурси в допълнение към основната вноска на ЕС за eu-LISA (допълнителни разходи в сравнение с базовия сценарий).

⁴⁹ Подробности във връзка с методите на управление и позоваванията на Финансовия регламент могат да бъдат намерени на уебсайта BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

⁵⁰ Работен документ на службите на Комисията — Децентрализирани агенции и Европейска прокуратура.

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

Мониторингът и докладването във връзка с предложението ще следват принципите, изложени в Регламента за eu-LISA⁵¹, Финансовия регламент⁵² и в съответствие с общия подход относно децентрализираните агенции⁵³.

По-специално eu-LISA трябва всяка година да изпраща до Комисията, Европейския парламент и Съвета единен програмен документ, съдържащ многогодишни и годишни работни програми и програмиране на ресурсите. В документа се определят целите, очакваните резултати и показателите за изпълнение, за да се наблюдава постигането на целите и резултатите. eu-LISA трябва също така да представя на управителния съвет консолидиран годишен доклад за дейността. Този доклад включва по-специално информация относно постигането на целите и резултатите, определени в единния програмен документ. Докладът трябва да бъде изпратен също на Комисията, Европейския парламент и Съвета.

Освен това, както е посочено в член 39 от Регламента за eu-LISA, до 12 декември 2023 г., а след това на всеки пет години, Комисията след консултация с управителния съвет, извършва оценка, в съответствие с насоките на Комисията, на работата на Агенцията във връзка с нейните цели, мандат, местоположение и задачи. Тази оценка включва преглед на прилагането на настоящия регламент, както и по въпроса по какъв начин и доколко агенцията ефективно допринася за оперативното управление на широкомащабните информационни системи и за създаването на координирана, икономически ефективна и съгласувана информационна среда на равнището на Съюза в пространството на свобода, сигурност и правосъдие. По-специално в тази оценка се разглеждат евентуалната необходимост от изменение на мандата на агенцията и финансовите последици от такова изменение. Управителният съвет може да предоставя на Комисията препоръки по отношение на изменения на настоящия регламент.

Ако Комисията сметне, че съществуването на агенцията вече не е оправдано от гледна точка на възложените ѝ цели, мандат и задачи, тя може да предложи настоящият регламент да бъде съответно изменен или отменен.

Комисията докладва на Европейския парламент, на Съвета и на управителния съвет относно констатациите от оценката, посочена в параграф 1. Констатациите от оценката се оповестяват публично.

Освен това, що се отнася до функционирането на ШИС, въз основа на Регламент (ЕС) 2018/1862 Комисията, държавите членки и eu-LISA ще

⁵¹ Регламент (ЕС) 2018/1726 на Европейския парламент и на Съвета от 14 ноември 2018 г. (ОВ L 295, 295/99, 21.11.2018 г.).

⁵² Решение № 2019—198 на управителния съвет за създаване на финансовите правила на Агенцията на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA) от 28.8.2019 г.

⁵³ https://europa.eu/european-union/sites/europaeu/files/docs/body/joint_statement_and_common_approach_2012_bg.pdf

извършват редовен преглед и наблюдение на използването на ШИС, за да се гарантира, че системата продължава да функционира ефективно и ефикасно.

В член 51 от Регламент (ЕС) 2018/1862 се предвижда Комисията да оценява използването на ШИС от страна на Европол най-малко веднъж на всеки пет години. Тази оценка ще обхване процедурите, по които Европол въвежда данни в ШИС. Европол ще трябва да осигури адекватни последващи действия във връзка с констатациите и препоръките, произтичащи от оценката. Доклад относно резултатите от оценката и последващите действия по нея ще бъде изпратен на Европейския парламент и на Съвета.

Освен това в член 74, параграф 9 от Регламент (ЕС) 2018/1862 са включени разпоредби за официален и редовен процес на контрол и оценка, които ще бъдат приложими и за новата категория сигнали, въведени с настоящото изменение.

2.2. Система за управление и контрол

2.2.1. *Обосновка на предложените начини за управление, механизми за финансиране на изпълнението, начини за плащане и стратегия за контрол*

Като се има предвид, че предложението оказва въздействие върху годишната вноска на ЕС за eu-LISA, бюджетът на ЕС ще се изпълнява чрез непряко управление.

Съгласно принципа на добро финансово управление бюджетът на eu-LISA се изпълнява в съответствие с ефективен и ефикасен вътрешен контрол⁵⁴. Следователно eu-LISA е длъжна да изпълнява подходяща стратегия за контрол, координирана между съответните участници във веригата за контрол.

По отношение на последващите проверки eu-LISA, в качеството си на децентрализирана агенция, подлежи по-специално на:

- вътрешен одит, извършен от Службата за вътрешен одит на Комисията;
- годишни доклади на Европейската сметна палата, осигуряващи декларация за достоверност относно надеждността и точността на отчетите, както и законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции;
- годишно освобождаване от отговорност от страна на Европейския парламент;
- евентуални разследвания, провеждани от OLAF, по-специално, за да се гарантира правилното използване на ресурсите, отпуснати на агенциите.

В качеството си на партньорска ГД на eu-LISA, ГД „Миграция и вътрешни работи“ ще прилага своята стратегия за контрол на децентрализираните агенции, за да осигури надеждно докладване в рамките на своя годишен отчет за дейността (ГОД). Макар децентрализираните агенции да носят пълна отговорност за изпълнението на своя бюджет, ГД „Миграция и вътрешни работи“ отговаря за редовното плащане на годишните вноски, определени от бюджетния орган.

И накрая, Европейският омбудсман осигурява допълнително равнище на контрол и отчетност в eu-LISA.

⁵⁴

Член 30 от Финансовия регламент на eu-LISA

2.2.2. *Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им*

Установени се следните рискове:

- потенциалните трудности за eu-LISA при управлението на разработките, представени в настоящото предложение, успоредно с други текущи разработки (например Системата за влизане/излизане, Европейската система за информация за пътуванията и разрешаването им и подобренията на ШИС, ВИС и Евродак);
- зависимостите между подготовката, която предстои да бъде извършена от eu-LISA по отношение на централната ШИС, и подготовката, която Европол трябва да извърши по отношение на създаването на техническия интерфейс за предаване на данни към ШИС;
- фрагментирането на основната дейност на eu-LISA поради увеличаването на броя на задачите и исканията;
- липсата на адекватни равнища на финансови и човешки ресурси, които да отговарят на оперативните нужди;
- липсата на ИКТ ресурси, което води до забавяне на необходимите разработки и актуализации на основната система;
- рисковете, свързани с обработването на лични данни от eu-LISA, и необходимостта от редовна оценка и адаптиране на процедурните и техническите гаранции, за да се осигури защитата на личните данни и основните права.

eu-LISA прилага специална рамка за вътрешен контрол въз основа на рамката за вътрешен контрол на Европейската комисия. Единният програмен документ трябва да предоставя информация за системите за вътрешен контрол, а консолидираният годишен отчет за дейността (CAAR) трябва да съдържа информация за ефикасността и ефективността на системите за вътрешен контрол, включително по отношение на оценката на риска. В CAAR за 2019 г. се докладва, че ръководството на агенцията има достатъчна увереност, че са въведени подходящи механизми за вътрешен контрол, които функционират, както е предвидено. През цялата година основните рискове са били идентифицирани и управлявани по подходящ начин. Тази увереност се потвърждава и от резултатите от извършените вътрешни и външни одити.

Структурата за вътрешен одит на eu-LISA осигурява и друго равнище на вътрешен надзор въз основа на годишен план за одит, като по-специално се взема предвид оценката на рисковете в eu-LISA. Структурата за вътрешен одит помага на eu-LISA да постигне своите цели, като прилага систематичен и дисциплиниран подход за оценка на ефективността на процесите за посрещане на рисковете, контрол и управление, както и като отправя препоръки за тяхното подобряване.

Освен това Европейският надзорен орган по защита на данните и длъжностното лице по защита на данните на eu-LISA (независима функция, пряко свързана със секретариата на управителния съвет) упражняват надзор върху обработването на лични данни от eu-LISA.

Накрая, в качеството си на партньорска ГД на eu-LISA, ГД „Миграция и вътрешни работи“ ежегодно провежда дейност по управление на риска, за да

установи и оцени потенциалните големи рискове, свързани с операциите на агенциите, включително eu-LISA. Счетените за критични рискове се докладват ежегодно в плана за управление на ГД „Миграция и вътрешни работи“ и се придружават от план за действие, в който се посочват действия за преодоляването им.

2.2.3. *Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)*

Съотношението „разходи за контрол/стойност на съответните управлявани средства“ се отчита от Комисията. В годишния отчет за дейността на ГД „Миграция и вътрешни работи“ за 2019 г. за това съотношение се отчита стойност от 0,28 % по отношение на субектите, на които са поверени задачи за непряко управление, и децентрализираните агенции, включително eu-LISA.

Европейската сметна палата потвърди законосъобразността и редовността на годишните отчети на eu-LISA за 2018 г., което означава процент на грешки под 2 %. Няма признаци процентът на грешки да се влоши през следващите години.

Освен това в член 80 от Финансовия регламент на eu-LISA се предвижда възможността агенцията да споделя структура за вътрешен одит с други органи на Съюза, действащи в същата област на политиката, ако капацитетът за вътрешен одит на единичен орган на Съюза не е разходно ефективен.

2.3. **Мерки за предотвратяване на измами и нередности**

Мерките, свързани с борбата с измамите, корупцията и всякакви други незаконни дейности, са посочени, наред с другото, в член 50 от Регламента за eu-LISA и в дял X от Финансовия регламент на eu-LISA.

По-специално eu-LISA участва в дейностите по предотвратяване на измами, организирани от Европейската служба за борба с измамите, и незабавно информира Комисията за случаи на предполагаеми измами и други финансови нередности в съответствие със своята вътрешна стратегия за борба с измамите.

Освен това, в качеството си на партньорска ГД, ГД „Миграция и вътрешни работи“ разработи и приложи своя собствена стратегия за борба с измамите въз основа на предоставената от OLAF методика. Децентрализираните агенции, включително Европол, попадат в обхвата на стратегията. В годишния отчет за дейността за 2019 г. на ГД „Миграция и вътрешни работи“ се стига до заключението, че процесите за предотвратяване и разкриване на измами са функционирали задоволително и следователно са допринесли за увереността относно постигането на целите на вътрешния контрол.

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

- Съществуващи бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид разход	Финансов принос			
	Номер	Многогод./ едногод. ⁵⁵	от държави от ЕАСТ ⁵⁶	от държави кандидатки ⁵⁷	от трети държави	по смисъла на член 21, параграф 2, буква б) от Финансовия регламент
4	11 10 02 — Европейска агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в областта на свободата, сигурността и правосъдието (eu-LISA)	Многогод.	НЕ	НЕ	ДА	НЕ

- Поискани нови бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид разход	Финансов принос			
	Номер [Функция..... ...]	Многогод./ едногод.	от държави от ЕАСТ	от държави кандидатки	от трети държави	по смисъла на член 21, параграф 2, буква б) от Финансовия регламент
	[XX.GG.GG.GG]		ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ

⁵⁵ Многогод. = многогодишни бюджетни кредити / Едногод. = едногодишни бюджетни кредити.

⁵⁶ ЕАСТ: Европейска асоциация за свободна търговия.

⁵⁷ Държави кандидатки и, ако е приложимо, потенциални кандидатки от Западните Балкани.

3.2. Очаквано отражение върху разходите

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху разходите

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Функция от многогодишната финансова рамка	4	Миграция и управление на границите
--	----------	---

eu-LISA: Агенция на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие			Година 2021 ⁵⁸	Година 2022	Година 2023	Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027	ОБЩО
Дял 1:	Поети задължения	(1)	0,160	0,160	0	0	0	0	0	0,320
	Плащания	(2)	0,160	0,160	0	0	0	0	0	0,320
Дял 2:	Поети задължения	(1a)	0	0	0	0	0	0	0	0
	Плащания	(2a)	0	0	0	0	0	0	0	0
Дял 3:	Поети задължения	(3a)	0	1,500						1,500
	Плащания	(3б)	0	1,500						1,500
ОБЩО бюджетни кредити за eu-LISA	Поети задължения	=1+1a +3a	0,160	1,660						1 820
	Плащания	=2+2a +3б	0,160	1,660						1,820

⁵⁸ Година N е годината, през която започва да се изпълнява предложението/инициативата. Буквата N да се замени с очакваната първа година от изпълнението (например: 2021). Същото за следващите години.

Функция от многогодишната финансова рамка	5	„Административни разходи“
--	----------	---------------------------

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		Година N	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Добавят се толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			ОБЩО
ГД: <.....>									
• Човешки ресурси									
• Други административни разходи									
ОБЩО ГД <.....>	Бюджетни кредити								

ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИЯ 5 от многогодишната финансова рамка	(Общо задължения = поети плащания)								
---	------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		Година 2021 ⁵⁹	Година 2022	Година 2023	Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027	ОБЩО
ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИИ 1 — 5 от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	0,160	1,660						1,820
	Плащания	0,160	1,660						1,820

⁵⁹ Година N е годината, през която започва да се изпълнява предложението/инициативата. Буквата N да се замени с очакваната първа година от изпълнението (например: 2021). Същото за следващите години.

3.2.2. Очаквано отражение върху бюджетните кредити за eu-LISA

- ☐ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи
- ☒ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи съгласно обяснението по-долу:

Бюджетни кредити за поети задължения, в млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Да се посочат целите и резултатите			Година 2021		Година 2022		Година 2023		Година 2024		Година 2025		Година 2026		Година 2027		ОБЩО	
	РЕЗУЛТАТИ																	
	Вид ⁶⁰	Средн и разхо ди	Не	Разхо ди	Не	Разхо ди	Не	Разхо ди	Не	Разхо ди	Не	Разхо ди	Не	Разхо ди	Не	Разхо ди	Общо брой	Общо разходи
КОНКРЕТНА ЦЕЛ № 1 ⁶¹ Поддръжка на централната система																		
- Резултат					1	1,500	1										1	1,500
- Резултат																		
- Резултат																		
Междинен сбор за конкретна цел № 1					1	1,500	1										1	1,500
СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ № 2 Поддръжка на централната система																		
- Резултат																		
Междинен сбор за конкретна цел № 2																		
ОБЩО РАЗХОДИ																		

⁶⁰

Резултатите са продукти и услуги, които трябва да бъдат доставени (например: брой на финансираните обмени на студенти, км построени пътища и т.н.).

⁶¹

Съгласно описанието в точка 1.4.2. „Конкретни цели...”

3.2.3. Очаквано отражение върху човешките ресурси на eu-LISA

3.2.3.1. Резюме

- ☐ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи
- ☒ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година 2021 ⁶²	Година 2022	Година 2023	Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027	ОБЩО
--	------------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	------

Срочно наети служители (степени AD)								
Временно наети служители (степени AST)								
Договорно нает персонал	0,160	0,160						0,320
Командировани национални експерти								

ОБЩО	0,160	0,160						0,320
-------------	--------------	--------------	--	--	--	--	--	--------------

Изисквания по отношение на персонала (ЕПРВ):

	Година 2021 ⁶³	Година 2022	Година 2023	Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027	ОБЩО
--	------------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	------

Срочно наети служители (степени AD)								
Временно наети служители (степени AST)								
Договорно нает персонал	2	2						
Командировани национални експерти								

⁶² Година N е годината, през която започва да се изпълнява предложението/инициативата. Буквата N да се замени с очакваната първа година от изпълнението (например: 2021). Същото за следващите години.

⁶³ Година N е годината, през която започва да се изпълнява предложението/инициативата. Буквата N да се замени с очакваната първа година от изпълнението (например: 2021). Същото за следващите години.

ОБЩО	2	2						
------	---	---	--	--	--	--	--	--

Набирането на персонал е планирано за 2021 г., за да могат служителите своевременно да започнат разработването на централната ШИС с цел да се гарантира въвеждането на новосъздадената категория сигнали до 2022 г.

3.2.3.2. Очаквани нужди от човешки ресурси за отговарящата ГД

- ☐ Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси
- ☐ Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу:

Оценката се посочва в цели стойности (или най-много до един знак след десетичната запетая)

	Година N	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Добавят се толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)		
• Длъжности в щатното разписание (длъжностни лица и срочно наети служители)							
XX 01 01 01 (Централа и представителства на Комисията)							
XX 01 01 02 (Делегации)							
XX 01 05 01 (Непреки научни изследвания)							
10 01 05 01 (Преки научни изследвания)							
• Външен персонал (в еквивалент на пълно работно време: ПРВ)⁶⁴							
XX 01 02 01 (ДНП, КНЕ, ПНА от общия финансов пакет)							
XX 01 02 02 (ДНП, МП, КНЕ, ПНА и МЕД в делегациите)							
XX 01 04 ⁶⁵ 22	- в централата ⁶⁶						
	- в делегациите						
XX 01 05 02 (ДНП, КНЕ, ПНА – непреки научни изследвания)							
10 01 05 02 (ДНП, КНЕ и ПНА — преки научни изследвания)							
Други бюджетни редове (да се посочат)							
ОБЩО							

⁶⁴ ДНП = договорно нает персонал; МП = местен персонал; КНЕ = командирован национален експерт; ПНА = персонал, нает чрез агенции за временна заетост; МЕД = младши експерт в делегация.

⁶⁵ Подтаван за външния персонал, покрит с бюджетните кредити за оперативни разходи (предишни редове ВА).

⁶⁶ Предимно за структурните фондове, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и Европейския фонд за рибарство (ЕФР).

XX е съответната област на политиката или съответният бюджетен дял.

Нуждите от човешки ресурси ще бъдат покрити от персонала на ГД, на който вече е възложено управлението на дейността и/или който е преразпределен в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнителни отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

Описание на задачите, които трябва да се изпълнят:

Длъжностни лица и срочно наети служители	
Външен персонал	

В част 3 от приложение V следва да се включи описание на изчислението на разходите за еквивалентите на пълно работно време.

3.2.4. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

- ☒ Предложението/инициативата е съвместимо(а) с настоящата многогодишна финансова рамка.
- ☐ Предложението/инициативата налага препрограмиране на съответната функция от многогодишната финансова рамка.

Забележки:

Предложението е съвместимо с МФР 2021—2027 г.

На този етап не се планира препрограмиране на МФР за периода 2021—2027 г. Това обаче не изключва възможността за бъдещо препрограмиране.

Отражението върху бюджета на допълнителните финансови ресурси за eu-LISA ще бъде компенсирано чрез компенсаторно намаление от планираните разходи по функция 4.

- ☐ Предложението/инициативата налага да се използва Инструментът за гъвкавост или да се преразгледа многогодишната финансова рамка⁶⁷.

Обяснете какво е необходимо, като посочите съответните функции, бюджетни редове и суми.

3.2.5. Финансов принос от трети страни

- Предложението/инициативата не предвижда съфинансиране от трети страни.
- Предложението/инициативата предвижда съфинансиране съгласно следните прогнози:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година N	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Добавят се толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			Общо
Да се посочи съфинансиращият орган								
ОБЩО съфинансирани бюджетни кредити								

⁶⁷

Вж. членове 11 и 17 от Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013 на Съвета за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2014—2020.

3.3. Очаквано отражение върху приходите

- ☐ Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.
- ☐ Предложението/инициативата има следното финансово отражение:
 - ☐ върху собствените ресурси
 - ☐ върху разните приходи
 - ☐ моля, посочете дали приходите са записани по разходни бюджетни редове

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Приходен ред:	бюджетен	Налични бюджетни кредити за текущата финансова година	Отражение на предложението/инициативата ⁶⁸					Добавят се толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)
			Година N	Година N+1	Година N+2	Година N+3		
Статия								

За разните целеви приходи да се посочат съответните разходни бюджетни редове.

Да се посочи методът за изчисляване на отражението върху приходите.

⁶⁸

Що се отнася до традиционните собствени ресурси (мита, налози върху захарта), посочените суми трябва да бъдат нетни, т.е. брутни суми, от които са приспаднати 20 % за разходи по събирането.